

ที่เขารียกกันว่า

สำคัญแก่

นั้น หมายความว่ากรณี
และ
ความเป็นมาแห่งวิถี

วิธีสอนนิพนธ์

นายบริดี พนมมยวงศ์

สมาคมเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์

ที่เขาเรียกกันว่า

“ลัทธิแก๊ง” หมายความว่าอะไร

และ

ความเป็นมาแห่งลัทธิ

“รีวิชันนิสม์”

นายปรดิ พนมยงค์

ตอบปัญหาของนายพีรพันธุ์ พาลุสุข

อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ประสานงานกลุ่มไทยในยุโรป

คำแถลงของฝ่ายสาราณียกร

เรื่อง “ลัทธิแก้” นี้เคยลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “ประชาธิปไตย” เมื่อไม่นานมานี้เอง ดร. ปรีดี พนมยงค์ ผู้เขียนได้อนุญาตและมอบต้นฉบับให้สมาคมเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มออกจำหน่ายได้

คำว่า “ลัทธิแก้” ได้แพร่หลายในหมู่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน ฝ่ายก้าวหน้า มาเป็นเวลาสัก 2-3 ปี แล้ว คือ หลังเหตุการณ์เดือนตุลาคม 2516 มาไม่นานนัก ว่าคำนี้มีความเป็นมาอย่างไร หมายความว่าอะไร

หนังสือเล่มนี้คงให้ความสว่างแก่ท่านผู้อ่านได้ไม่มากนักน้อย สมาคมฯ รู้สึกซาบซึ้งในเมตริจิตของท่านผู้ประสานการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ทวิ วัฒนนิกร

แทนสาราณียกร

1 พฤษภาคม 2519

จดหมายของนายพีรพันธุ์ พาลุสุข
อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ประสานงานกลุ่มไทยในยุโรป

๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

เรียน ท่านปรีดี พนมยงค์

เมื่อพูดถึงการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ฝ่ายปฏิกริยาใช้วิธีการต่าง ๆ ที่รุนแรงขึ้น เพื่อบั่นทอนปราบปรามและทำลายพลังการต่อสู้ของฝ่ายรักความเป็นธรรม ในขณะที่ฝ่ายปฏิกริยาเพิ่มความรุนแรงขึ้น ฝ่ายก้าวหน้าก็เริ่มโจมตีกันเอง โดยกล่าวหาว่าเป็นพวกจอมปลอมบ้าง บิดเบือนการต่อสู้บ้าง ซึ่งรวมเรียกว่าเป็นพวก “ลัทธิแก็” จนกระทั่งคำว่า “ลัทธิแก็” เป็นคำที่ใช้ประณามและทำลายกันเอง

การถกวิถันจะสำเร็จต้องอาศัยแนวทางที่ถูกต้อง ฉะนั้นการคัดค้าน “ลัทธิแก็” จึงเป็นสิ่งสมควรกระทำ แต่การที่ฝ่ายก้าวหน้าในประเทศไทยประณามกันเองว่า เป็นพวกลัทธิแก็นั้น ดูจะเป็นเรื่องที่สับสนก่อให้เกิดความระแวงสงสัย และ

เป็นการบันทึกถ้อยคำลงลายลักษณ์อักษรด้วยตนเอง เพราะไม่ทราบ
ว่า “ลัทธิแก้” นั้นหมายความว่าอย่างไร

โดยที่เพื่อนไทยหลายคนสนใจติดตามเรื่องนี้ และเห็นว่าควรจะศึกษาและทำความเข้าใจเรื่อง “ลัทธิแก้” ฉะนั้น จึง
ขอเรียนท่านให้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ

๑. ที่เรียกว่า “ลัทธิแก้” นั้น มีความเป็นมาและความ
หมายอย่างไร

๒. ในประเทศไทยมีผู้เรียกลัทธิแก้ว่า “ลัทธิแก้ไทย”
ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

ทั้งนี้หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบ
คุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายพีรพันธุ์ พาลุสุข

อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ประสานงานกลุ่มไทยในยุโรป

จดหมายตอบของนายปรีดี พนมยงค์

ชานกรุงปารีส

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

สวัสดีมายัง คุณพีรพันธุ์ พาลุสุข อาจารย์มหาวิทยาลัยราม
คำแหง ผู้ประสานงานกลุ่มไทยในยุโรป

ผมได้รับจดหมายของคุณลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๖
ปรารถนถึงการที่มีผู้นำเอาคำว่า “ลัทธิแก้” มาใช้ประณามทำลาย
ฝ่ายก้าวหน้าด้วยกันเอง อันเป็นการบั่นทอนพลังการต่อสู้ของ
ฝ่ายรักความเป็นธรรม เพื่อนไทยหลายคนจึงขอให้ผมช่วยอธิบาย
ว่า (๑) ที่เรียกว่า “ลัทธิแก้” นั้นมีความหมายและความ
เป็นมาอย่างไร และ (๒) ในประเทศไทยมีผู้เรียกลัทธิแก้ว่า
“ลัทธิแก้ไทย” นั้น ผมมีความเห็นอย่างไร ผมขอตอบโดยคำ
ชี้แจงดังต่อไปนี้

๑. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ ผมได้กล่าวไว้ในปาฐกถาที่เมือง
 คุร์ส (ฝรั่งเศส) ว่า สัตว์สงวนมีประมาณกว่า ๘๐ ชนิด (บัดนี้
 มากกว่านั้น) ซึ่งอาจจัดรวมเป็นประเภทได้ ๘ ประเภท (Genus)
 ใหญ่คือ

- (๑) ประเภทสัตว์สงวนกักตึก
- (๒) ประเภทสัตว์สงวนผู้มีทุนน้อย
- (๓) ประเภทสัตว์สงวนจารีตนิยม
- (๔) ประเภทสัตว์สงวนเจ้าสมบัติ
- (๕) ประเภทสัตว์สงวนเพียงแต่อดทนคติหรือจินตนาการ
- (๖) ประเภทสัตว์สงวนของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ
- (๗) ประเภทสัตว์สงวนวิทยาศาสตร์
- (๘) ประเภทสัตว์สงวนคอมมิวนิสต์

สัตว์สงวนประเภท (Genus) หนึ่ง ๆ ก็จำแนกออกได้เป็น
 หลายชนิด (Species) และหลายนิกายชนิดปลีกย่อย (Sub-species)

ต่อมาเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ผมได้กล่าวไว้ใน
 ปาฐกถาที่ซานนครเอคินเบอเรอ สกอตแลนด์ ตอบปัญหาที่นัก
 เรียนไทยในอังกฤษถามว่า ระบบสัตว์สงวนและระบบคอมมิวนิสต์
 จะเหมาะสมแก่เมืองไทยหรือไม่ ซึ่งผมได้ชี้แจงให้พิจารณา
 เป็นราย ๆ ไป ผมได้อ้างชื่อสัตว์สงวนและคอมมิวนิสต์ไว้หลาย

ชนิตหลายนิกาย ที่ปรากฏจากวารสารในประเทศไทยและในต่างประเทศ

ส่วนลัทธิซึ่งเรียกตามภาษาอังกฤษว่า “รีวิชันนิสม์” (Revisionism) หรือเรียกตามภาษาเยอรมัน รุสเซย์ ฝรั่งเศส ที่เทียบได้กับคำอังกฤษนั้น เป็นลัทธิคอมมิวนิสต์ชนิดหนึ่งในบรรดาลัทธิคอมมิวนิสต์มากมายหลายชนิตหลายนิกาย นอกจากลัทธิมาร์กซ์ ลัทธิมาร์กซ์-เลนินตามแนวทางเหมาเจ๋อตง ลัทธิบลองกิสต์ ลัทธิทรอทสกิสต์ ลัทธิมาร์กซิสม์-อิสลามิก ลัทธิที่บางคนเรียกเป็นคำไทยว่า “สังคมนิยมประชาธิปไตย” และลัทธิที่บางคนเรียกว่า “ลัทธิสากลนิยมของชนชั้นกรรมาชีพ” นิกายของนายหลี่ลี่ชาน ซึ่งดำเนินตามแนวทาง “อนาร์โก-ซินติกาลิสม์” นิกายของนายหลิวเซาจีซึ่งดำเนินตามแนวทางทุนนิยม นิกายของนายหลินเปี้ยวซึ่งดำเนินตามแนวทางลัทธิขงจื้อ นิกายของบุคคลซึ่งเหมาเจ๋อตงเรียกว่า “มาร์กซิสต์เปลือกนอก” (Formalistic Marxism) เปรียบประจุกคนที่ใส่เสื้อคลุมยี่ห้อมาร์กซ์แต่ภายในความคิดและการปฏิบัติเป็นไปตามธาตุแท้ที่เขามีซากชนชั้นนายทุนใหญ่ กลาง น้อย ตัดตัวมาจากชนชั้นเดิมของเขา และมีนิกายที่เรียกว่า “คอมมิวนิสต์ปีกซ้ายความคิดระส่ำระสายอย่างเด็กไร้เดียงสา” (Left-wing Communism, An Infantile

Disorder) นิกายตามแนวทางกิมอิลซุงแห่งเกาหลีเหนือ นิกายตามแนวทางคาสโตรแห่งคิวบา นิกายแห่งองค์การคอมมิวนิสต์ระหว่างประเทศครั้งที่ ๔ (Fourth International) นิกายคนงานระหว่างประเทศ (Internationale ouvriere) ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

คณะกรรมการจีนผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมืองและภาษาศาสตร์ของจีนได้ตั้งศัพท์จีนขึ้นใหม่คำหนึ่งว่า “ชีวเจิง จู๋” เพื่อถ่ายทอดศัพท์อังกฤษ “วิวิธชนนิยม” หรือศัพท์เยอรมัน รัสเซีย ฝรั่งเศส ที่เทียบได้กับศัพท์อังกฤษนั้น ต่อมาบางคนได้แปลศัพท์จีนนั้นเป็นภาษาไทยว่า “ลัทธิแก๊”

๒. ในบทความที่ผมเขียนขึ้นเพิ่มเติมต่อจากปาฐกถาที่ตำบลดอแบร์ก (เยอรมนี) พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น ผมได้ให้ข้อสังเกตว่า นักปรัชญาเอเชียที่ก้าวหน้าผู้หนึ่งได้เตือนผู้แปลตำรา มาร์กซ์-เลนินไว้ว่า ต้องใช้ความประณีตระมัดระวังแปลศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ (เทคนิคัล เทอม) เพราะถ้าแปลความหมายผิดไปแม้แต่คำเดียว ก็อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดถูกฎนั้นไปทั้งระบบหรือส่วนสำคัญของระบบได้ ท่านทั้งหลายก็อาจเห็นได้เองว่า มีคำแปลหลายคำที่ผู้แปลเป็นไทยได้แปลขึ้นตามอรรถวิสัยของตน โดยไม่คำนึงทางก้านภววิสัยว่ามวลราษฎร

ไทยจะเข้าใจอย่างไรนั้น ก็ทำให้ราษฎรและกรรมกรและชาวนาไทยเข้าใจผิด หรือไม่เข้าใจคำที่มีผู้แปลเช่นนั้น

โดยเฉพาะคำว่า “แก” ซึ่งมีผู้นำมาประกอบกับคำว่า “ลทธิ” เป็น “ลทธิแก” นั้น เคยมีผู้รักชาติประชาธิปไตยหลายท่านได้ปรารภกับผมว่า กรรมกร ชาวนา และสามัญชนคนไทยทั่วไปจำนวนมากนั้น เข้าใจว่า หมายถึงการทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมให้เป็นสิ่งที่เหมาะสม เช่นคนที่ซื้อเสื้อคับไปหรือหลวมไปก็จ้างช่างแก้เสื้อนั้นให้ใส่ได้เหมาะสมแก่ตัว ท่านที่ปรารภกับผมจึงขอร้องใจว่าเหตุใดจึงมีผู้เปลี่ยนความหมายที่สามัญชนคนไทยเข้าใจเช่นนั้น ให้มีความหมายในทางเลวร้ายเพื่อใช้ประณามกัน

นักเรียนไทยชั้นประถมและมัธยมที่ใช้พจนานุกรมสำหรับนักเรียน ซึ่งอนุกรรมการจัดทำตำราฝ่ายภาษาไทยขององค์การครูสภาจัดทำขึ้นนั้น ก็ย่อมทราบคำว่า “แก” นั้น พจนานุกรมได้ให้ความหมายตรงกับราชบัณฑิตยสถานดังต่อไปนี้

แก น. (นาม) ชื่อเขี้ยวโต ๆ สำหรับขัดผ้า (อื่แก ก็เรียก) ก. (กิริยา) ขยาย กลาย เปลี่ยนแปลง ทำให้ดี ทำให้หลุด ทำให้หาย เช่น แก่เก้อ แก่ขวย แก่โรค, ปลดเปลื้องจากข้อหา เช่น แก่คดี, อธิบายให้เข้าใจ อธิบายให้หายสงสัย เช่น แก่

ปัญหา แก่ฝน, แก่แถว ก. แก่อย่างอ่อนรอยให้หายกัน ก. แก่
 ข้อขัดข้องให้ลุล่วงไปชั่วคราว, แก่ไข ก. ทำส่วนที่เสียให้กลับ
 ด้อย่างเดิม ดัดแปลงให้ดีขึ้น, แก่แก่น ก. ทำตอบแทนให้หาย
 แค้น, แก่ตัว ก. ปลดปล่อยความผิดของตัว พยายามให้ชนะ
 คั้นหรือได้เงินคั้นในการที่ตนได้แพ้การแข่งขันหรือเสียพนันไว้,
 แก่บน ก. ทำการเช่นสรวงให้แก่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนได้บนบาน
 ไว้, แก่เผ็ด ก. ทำการตอบแทนผู้ที่ทำความเผ็ดร้อนเจ็บปวด
 แก่ตัวไว้, แก่มือ ก. ขอสูใหม่, แก่ล่า ก. ตอบแทนให้เท่า
 เทียมหรือให้หนักมือขึ้น, แก่หน้า ก. พยายามกู้หนังกู้ตาที่ทำ
 ขายหน้าเอาไว้ พยายามให้หายขายหน้า

บทสรุปธรรมก็ปรากฏขึ้นแล้วตามที่คุณพรรณามาในจด
 หมาย คือ มีผู้ใช้คำว่า “ลัทธิแก้” ฯลฯ อันเป็นคำที่มีลักษณะ
 ซึ่งเรียกตามหลักภาษาศาสตร์ว่า “การวิบัติ” (corruption) แห่ง
 ความหมายของศัพท์ แล้วใช้คำนั้นประณามผู้รักความเป็นธรรม
 ที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ด้วย อันเป็นการโจมตีเกินขอบเขตที่เลนิน
 และเหมาเจ๋อตงมิได้ทำเช่นนั้น เพราะฝ่ายมาร์กซิสต์และฝ่าย
 เลนินนิสต์คัดค้านลัทธิ “วิวิธชนนิยม” อันเป็นลัทธิคอมมิวนิสต์
 ชนิกหรืออิกายซึ่งมีชื่อเฉพาะเช่นนั้น มิได้ใช้คำนี้เรียกชื่อคอม
 มิวนิสต์ชนิกอื่น ๆ ที่แม้ขัดแย้งรุนแรงกับลัทธิมาร์กซ์-เลนิน

เช่นมิได้พาลเรียกลัทธิทรอทสกีสม์ว่าเป็น “รีวิชันนิสม์” หรือ “ชีวใจ จู๋” ซึ่งบางคนแปลเป็นไทยว่า “ลัทธิเก้”

๓. ลัทธิคอมมิวนิสต์ชนิดหนึ่งซึ่งมีชื่อเรียกว่า “รีวิชันนิสม์” นั้น ก่อตัวขึ้นภายหลัง ค.ศ. ๑๘๙๕ ภายหลังเอนเกลส์ได้วายชนม์แล้ว คือ “เอ็ดเวิร์ด เบอร์นสไตน์” (Eduard Bernstein) ซึ่งเป็นสานุศิษย์คนหนึ่งของมาร์กซ์และเอนเกลส์ ขณะที่เบอร์นสไตน์ลี้ภัยอยู่ในอังกฤษนั้น ได้แสดงความเห็นในนิตยสาร และต่อมาในสาส์นฉบับ ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๙๘ ที่ส่งไปยังที่ประชุมพรรคโซเชี่ยลดิโมครัทเยอรมัน (ชื่อของพรรคมาร์กซิสต์ภายหลังที่สันนิบาตคอมมิวนิสต์ยบตัวเองใน ค.ศ. ๑๙๕๒ แล้ว) และบทความที่ส่งไปยังสมัชชาใหญ่แห่งพรรคนั้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๙

“เบอร์นสไตน์” เห็นว่าคำสอนที่มาร์กซ์ให้ไว้ั้นพ้นสมัยไม่เหมาะสมแก่สภาพจริงที่สังคมได้พัฒนาต่อมาจากสมัยที่มาร์กซ์ยังมีชีวิตอยู่ ฉะนั้นจึงต้องดัดแปลงแก้ไขลัทธิมาร์กซ์ขึ้นใหม่หลายประการอาทิ

(๑) ในขั้นพื้นฐานปรักฎานนั้น แม้เศรษฐกิจเป็นรากฐานของสังคม แต่จะต้องไม่คิดคับแคบเพียงเท่านั้น คือ จะต้องคำ

หนึ่งถึงศีลธรรม ศาสนา ประวัติศาสตร์ ของแต่ละยุค และ อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ที่มีต่อธรรมชาติและจิตใจของมนุษย์

(๒) ระบบทุนที่พัฒนาต่อมาจากเมื่อครั้ง มาร์กซ์ เขียน แถลงการณ์ใน ค.ศ. ๑๘๔๗ นั้น ปรากฏว่าระบบทุนมิได้พังทลาย ไป หากยังคงมีนายทุนใหญ่ และนายทุนกลาง น้อย นานาชนิด เพิ่มจำนวนขึ้น การรวมทุนอยู่ในมือของนายทุนใหญ่เป็นไปล่าช้าและไม่รุนแรงในกิจกรรมพาณิชย์และอุตสาหกรรม ส่วนใน ทางกสิกรรมนั้นยิ่งไม่เป็นไปตามที่มาร์กซ์คาดการณ์ไว้ จึงไม่ควร กำหนดยุทธวิธีบนรากฐานที่ทุนนิยมจะพังทลายในเวลาอันใกล้

(๓) กฎหมายแรงงานและการให้สวัสดิการแก่คนงานที่ขึ้น กว่าแต่ก่อน การปกครองประชาธิปไตยท้องถิ่น เสรีภาพของ สหภาพแรงงาน การสหกรณ์ ฯลฯ ทำให้การพังทลายของระบบ ทุนนิยมไม่เป็นไปได้ในเวลาอันใกล้

(๔) การพัฒนาสาตราวุธที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งฝ่ายศัตรู ของกรรมกรมิไว้นั้น ทำให้มีการลุกขึ้นสู้ตามถนนในเมืองโดย คนงานนั้นพ้นสมัย ชนชั้นคนงานจะได้ชัยชนะมั่นคงยืนนาน ก็แต่โดยวิธีการดำเนินก้าวหน้าเรื่อยๆ ไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ ต่อสู้ตามระบบรัฐสภาประชาธิปไตยให้ได้ซึ่งอำนาจทางการเมือง

แล้วใช้อำนาจนั้นเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจเพื่อชนชั้นคนงาน

(๕) เผด็จการ ของ ชนชั้น นั้นเป็น เรื่องของ อารยธรรม เบื้องต่ำ ระบบประชาธิปไตยที่พัฒนาภายหลังแถลงการณ์ฯ ของ มาร์กซนั้น ทำให้คนตื่นตัวต้องการสิทธิเสรีภาพ ฉะนั้นการ สถาปนา “เผด็จการของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ” (Dictatorship of the Proletariat) ซึ่งบางคนแปลเป็นไทยว่า “เผด็จการของชน ชั้นกรรมมาชีพ” นั้น จึงทันสมัยสำหรับเยอรมนี ฯลฯ

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๐๐ เบอรัสน์ได้นำกลับไปอยู่ในเยอรมนี เขาได้รับความยกย่องจากคนหนุ่มสาวเยอรมันจำนวนหนึ่งให้เป็น หัวหน้าสำนักลัทธิซึ่งเรียกว่า “รีวิชันนิสม์” อันเป็นชื่อที่ เบอรัสน์ได้นำกับสำนักศิษย์รับว่าเป็นเช่นนั้น

ขณะที่เบอรัสน์ได้นำลัทธิ “รีวิชันนิสม์” อันเป็นการ “ดัดแปลงทฤษฎีมาร์กซ” นั้น “เวลาดีมีร์ อิลลิช อุลยานอฟ” ซึ่งมีฉายาภายหลังว่า “เลนิน” มีอายุ ๓๐ ปี อยู่ในระหว่างถูก เนรเทศไปอยู่ไซบีเรียตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๙๕

ส่วนสำนักศิษย์ของมาร์กซที่ยังเห็นว่าคำสอนของมาร์กซยัง สมบูรณ์อยู่ อาทิ “คาร์ล เกาต์สกี” (Karl Kautsky) ผู้จัด พิมพ์เล่มที่ ๔ แห่งหนังสือ “ดาส คาพิทัล” ของมาร์กซ จึงได้ ไต่แย้ง “รีวิชันนิสม์” ที่ดัดแปลงทฤษฎีมาร์กซ การโต้แย้ง

ระหว่างสองฝ่ายได้แพร่หลายมากในยุโรปตะวันตกสมัยนั้น แต่ต่างฝ่ายก็ไม่ใช้วิธีบิดเบือนความหมายของศัพท์ คือมุ่งในทางวิชาการเพื่อให้ชาว มาร์กซิสต์ เข้าใจว่าอะไรถูก อะไรผิด ในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติตามสภาพทางสังคมที่ประจักษ์ และมีได้พาลเรียกลัทธิสังคมนิยมอื่นๆว่า “รีวิชันนิสึม” และแม้แต่คอมมิวนิสต์บางชนิดที่มีลักษณะคัดแปลงลัทธิมาร์กซ์ เช่นลัทธิของ “ลาซาลล์” (Lassalle) ก็มีได้ถูกพาลหาว่าเป็น “รีวิชันนิสึม” ซึ่งเป็นชื่อแห่งลัทธิของเบอร์นส์ไตน์โดยเฉพาะ

๔. ใน ค.ศ. ๑๙๓๙ ขณะที่ลัทธิ “รีวิชันนิสึม” ก่อตัวขึ้นในเยอรมนีนั้น ในฝรั่งเศสก็ได้มีชาวมาร์กซิสต์อีกกลุ่มหนึ่ง อาทิ “ลาการ์เอลล์” และ “ยอร์ช โนยูเวล” ได้จัดตั้งลัทธิมาร์กซิสต์ ใหม่ (Neo-Marxism) ให้ชื่อลัทธิของตนว่า “ซินติกาลิสซึม”

สำนักนี้อ้างว่า มาร์กซ์รู้ดีเพียงวิวัฒนาการของระบบทุน แต่มาร์กซ์ไม่อาจรู้ถึงการพัฒนาของขบวนการคนงานที่เป็นอยู่ภายหลังที่มาร์กซ์วายชนม์แล้ว สำนักนี้เห็นว่า ต้องคัดแปลงลัทธิมาร์กซ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งสภาพแรงงาน (ซินติกเกต) ได้พัฒนา (ในประเทศอุตสาหกรรม) คือ สภาพ

แรงงาน (ซินดิเกต) ที่ประกอบด้วยคนงานแท้จริงต้องเป็นผู้นำในการล้มระบบทุน ในการนั้น กรรมกรอุตสาหกรรมต้องจัดเป็นหน่วยอิสระต่าง ๆ ขึ้นโดยสมานกันในการล้มระบบทุน และเมื่อล้มได้แล้วก็ เข้าควบคุมและบริหาร การผลิต เศรษฐกิจของสังคม สหภาพแรงงานต้องทำหน้าที่อันเป็นบทบาทสำคัญในการฝึกฝนคนงานให้มีความสามารถในการดำเนินงานผลิตทางเศรษฐกิจของสังคม และสามารถปกครองสังคมเป็นสหพันธ์ระหว่างสหภาพแรงงานต่าง ๆ โดยกำจัดสิ่งที่สำนักันนี้เรียกว่า “เผด็จการของปัญญาชน” (Dictatorship of the Intellectuals) คือปัญญาชนที่ไม่ใช่กรรมกรที่แท้จริงจะต้องไม่เป็นนายหรือผู้มีอำนาจเหนือกรรมกร

ชาวมาร์กซิสต์ที่เคร่งต่อคำสอนของมาร์กซ์ถือว่า ลัทธิซินдикаลิสต์เป็น “รีวิชันนิสม์จากฝ่ายซ้าย” (Revisionism from the Left) และเพื่อไม่ปะปนกับ “รีวิชันนิสม์” ของเบอร์นสไตน์ เขาจึงเรียก “รีวิชันนิสม์” ของเบอร์นสไตน์ว่า “รีวิชันนิสม์จากฝ่ายขวา” (Revisionism from the Right) ฟังสังเกตว่าลัทธิซินдикаลิสต์ยังคงนับถือหลักการพื้นฐานของลัทธิมาร์กซ์ เราจึงไม่ควรปะปนลัทธินี้กับลัทธิอีกชนิดหนึ่งที่มีชื่อว่า “อนาร์โคซินдикаลิสต์” (Anarcho-syndicalism)

คือเป็นลัทธิที่เอาทฤษฎะอนาร์คิสต์ (อนาธิปไตย) ผสมกับ
ทฤษฎะซินติกาลิสต์ ลัทธิที่กล่าวนี้มีอิทธิพลทำให้สาวกส่วน
หนึ่งของมาร์กซ์ยุ่งเหยิง อาทิ คิดอย่างอนาร์คิสต์ว่ากรรมกรต้อง
ล้มเลิกชาติหรือปฏิวัติ และใช้วิธีของอนาร์คิสต์ในการต่อสู้
ระหว่างชนชั้น หรือวิธีเลิกชนชั้น

๕. ใน ค.ศ. ๑๙๐๘ อันเป็นเวลา ๙ ปี ภายหลังจากที่เลนิน
ได้พ้นจากการถูกเนรเทศไปไซบีเรียแล้วนั้น เลนินได้เขียนบทความ
ความให้ชื่อว่า “มาร์กซิสต์กับรีวิชันนิสซึม” ซึ่งคัดค้านรีวิชัน
นิสซึมจากฝ่ายขวาของ เบอรันส์ไตน์ และคัดค้านรีวิชันนิสซึม
จากฝ่ายซ้ายของลาภาเคลล์กับพวก เลนินได้ต่อต้านรีวิชันนิสซึม
จาก ๒ ฝ่ายตามหลักวิชา โดยมีได้บิตเป็นความหมายของศัพท์
นั้น หรือมิได้เรียกลัทธิคอมมิวนิสต์อื่น หรือสังคมนิยมชนิด
อื่นว่าเป็น “รีวิชันนิสซึม” จึงต่างกับที่คนปรารภมาในจดหมาย
ว่า บางคนแห่งบางกลุ่มในประเทศไทยเอาคำที่เขาเรียกกันว่า
“ลัทธิแก๊” ประณามผู้รักความเป็นธรรมที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์

การอ่านบทความของเลนินฉบับดังกล่าวนี้ก็ดี หรือฉบับ
อื่น ๆ ก็ดีนั้น พรรคมาร์กซ์-เลนิน แท้จริงยอม ใช้วิธีศึกษา
ตามที่เลนินสอนเยาวชนรัสเซียไว้เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๐ ว่า ในการ

ศึกษาลัทธิมาร์กซ์นั้น จะศึกษาเพียง “คำขวัญ” หรือสูตรสำเร็จ เท่านั้นยังไม่พอ คือจำต้องศึกษาสรรพวิชาที่มนุษย์ชาติสะสมมา ซึ่งลัทธิมาร์กซ์พัฒนาไปจากนั้น อนึ่งมาร์กซ์เอง เองเกลส์ เลนิน ก็ได้เขียนบทความเป็นคัมภีร์ตายตัว คือท่านได้ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตลอดอายุขัยของท่าน

โดยเฉพาะบทความฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๘ ซึ่งเลนินคัดค้าน “รีวิชันนิสม์” นั้น ได้มีบทความฉบับอื่นๆ ต่อมาก่อนการอภิวัฒน์ ตุลาคม ๑๙๑๗ และภายหลังอภิวัฒน์นั้น อีกทั้งมีบทความและคติของสตาลินกับเหมาเจ๋อตง ซึ่งพัฒนาต่อมา อาทิ

ก. บทความของเลนินฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๘ ซึ่งกล่าวถึงปรัชญาของ “รีวิชันนิสม์” (จากฝ่ายขวาของเบอร์นสไตน์) ว่าดำเนินตาม “ลัทธิคานท์ใหม่” (Neo-Kantianism) ซึ่งพยายามไถ่เข้าไปในทางทำให้ศาสนาเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล

ต่อมาในบทความของเลนินฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๙ เรื่อง “ท่วงท่าของมาร์กซิสต์ต่อศาสนา” นั้น เลนินได้อ้างถึงบทความของเองเกลส์ฉบับ ค.ศ. ๑๘๗๔ และ ๑๘๗๗ ซึ่งมาร์กซ์ได้จุดต้นฉบับเห็นว่าถูกต้องแล้วนั้น ประกอบกับบทความของเลนินฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๙

ในแถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ที่ มาร์กซ์ และ เองเกิลส์ เขียนขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๗ พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘ นั้น มาร์กซ์มีอายุ ๒๙ ปีและเองเกิลส์มีอายุ ๒๗ ปี ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๗๒ คืออีก ๒๕ ปีต่อมา มาร์กซ์มีอายุ ๕๔ ปีและเองเกิลส์มีอายุ ๕๒ ปีนั้น ท่านทั้งสองได้เขียนไว้ในคำนำแห่งแถลงการณ์ฉบับภาษาเยอรมันที่พิมพ์ใหม่อีกครั้งหนึ่งว่า สภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปจาก ๒๕ ปีก่อนนั้นหลายประการ ซึ่งแสดงว่า ถ้าท่านจะเขียนใน ค.ศ. ๑๘๗๒ แล้ว ก็มีหลายเรื่องที่ท่านจะเขียนเป็นอย่างอื่น

ในแถลงการณ์พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘ นั้น มีใจความว่า “ระบบคอมมิวนิสต์ล้มเลิกศาสนา” ซึ่งบางกลุ่มถือเอาเป็นคำขวัญอันศักดิ์สิทธิ์ และโจมตีศาสนาโดยหาว่าขัดขวางการต่อสู้ระหว่างชนชั้น แต่ใน ค.ศ. ๑๘๗๔ และ ค.ศ. ๑๘๗๗ นั้น เองเกิลส์ได้กล่าวไว้มีใจความว่า พวกที่ต้องการเป็นช่วยตัวยิ่งกว่า “โซเซี่ยล ดีโมครัท” (ชื่อของชาวคอมมิวนิสต์มาร์กซิสต์สมัยนั้น ภายหลังที่สันนิบาตคอมมิวนิสต์ได้ยุบเลิกใน ค.ศ. ๑๘๕๒) ต้องการแสดงตนว่าเป็นนักปฏิวัติ (ปฏิวัติ) นั้น ได้นำเอาการโจมตีศาสนาซึ่งเป็นการประกาศสงครามกับศาสนานั้น ใส่ไว้ในนโยบายของพรรคคนงาน ท่านว่าผู้ทำการเช่นนั้นไ้

เขลาซาร์รอย “บิสมาร์ก” (อดีตนายกรัฐมนตรีเยอรมัน) ที่ล้มเหลวมาแล้วในแผนการ “ต่อสู้เพื่อวัฒนธรรม” (Kulturkampe) ของชาติเยอรมัน โดยวิธีโจมตีปราบปรามศาสนาคาทอลิกอันเป็นผลกระตุ้นให้ฝ่ายคาทอลิกเกิดต่อสู้ขึ้นมา และทำให้คนงานต้องแตกแยก (เป็นฝ่ายคาทอลิกกับฝ่ายโปรเตสแตนต์และฝ่ายไม่นับถือศาสนา) เองเกลส์กล่าวว่า ผู้ที่ต้องการเป็นซ้ายอย่างยิ่งเช่นนั้นเป็นผู้ทรยศต่อขบวนการกรรมกร

ในบทความฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๙ เลนินได้ประณามพวกกระทำ (Radicals) ซึ่งโจมตีศาสนาอย่างจิตนิยมที่หาว่า คนถือศาสนาเพราะความโง่เขลา เลนินว่า พวกนั้นคิดคับแคบผิวเผินตามที่มีซากจิตนิยมแห่งทรศนะเจ้าสมบัติ เลนินว่า ต้องพิจารณาทางสสาร ธรรมซึ่งเป็นรากฐานของศาสนาปัจจุบันในประเทศทุนนิยม ท่านว่า รากฐานนั้นเนื่องจากระบบทุนซึ่งทุกๆวัน ทุกๆชั่วโมง ได้ทำให้คนต้องเดือดร้อนทุกข์ยากหลายพันเท่า ยิ่งกว่าภัยพิบัตินานาชนิดแห่งสงคราม แผ่นดินไหว ฯลฯ ซึ่งทำลายชีวิตมนุษย์และทำให้คนขาดอาหารและยากจนหนักลง หญิงต้องขายตนเป็นโสเภณี มวลชนมีตมมไม่รู้ว่าจะหาทางออกได้อย่างไร จึงหันไปพึ่งศาสนา เลนินจึงกล่าวว่า รากฐานแท้จริงของศาสนาปัจจุบันนี้ คือระบบทุน

นิยม ฉะนั้นจึงต้องโจมตีระบบทุนนิยม มิใช่โจมตีศาสนา อย่างพวกกระห่า

ข. แดงการณัของพรรคคอมมิวนิสต์ที่มาร์กซ์เขียนเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๗ พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘ มีความวรรคหนึ่งทีกล่าวเกี่ยวกับปัญหาเรื่องชาติ เริ่มด้วยประโยคต้นว่า “คนงานไม่มีประเทศ” (Country) ฉบับภาษาเยอรมันว่า “คนงานไม่มีปิตุภูมิ” (Vaterland) และมีประโยคต่อมาว่า ชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) จะต้องพยงตนขึ้นเป็นชนชั้นของชาติ (Nation) ต้องประกอบตนขึ้นเป็นชาติ (Nation) และตราบเท่าที่ชนชั้นผู้ไร้สมบัติเป็นชนชั้นนำแห่งชาติอยู่นั้น ชนชั้นผู้ไร้สมบัติก็เป็นชนชั้นแห่งชาติ (National) แม้ว่าจะมีความหมายคนละอย่างกับชนชั้นเจ้าสมบัติ (บัวร์ชัวซี)

คอมมิวนิสต์บางนิกายถือเอาคำกล่าวประโยคเดียวแห่งวรรคนั้น ที่มีความว่า “คนงานไม่มีประเทศหรือปิตุภูมิ” นั้นเป็นคำขวัญว่า “ชาวคอมมิวนิสต์ต้องถือตนว่า “ไม่มีชาติ” โดยนิกายชนิดนั้นไม่พิจารณาความเต็มทั้งวรรค และยิ่งกว่านั้น ไม่พิจารณาบทความของเลนินว่าด้วย “รัฐและการปฏิวัติ” ที่เขียนขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๑๔ รวบรวมบทความต่าง ๆ ของมาร์กซ์ที่เขียนขึ้นภายหลัง ค.ศ. ๑๘๕๒ เกี่ยวกับลัทธิมาร์กซ์ว่าด้วยรัฐ

และภาวะของชนชั้นผู้ไร้สมบัติในการอภิวัฒน์ โดยเฉพาะอำนาจ
 ของชนชั้นผู้ไร้สมบัติซึ่งเป็นชนชั้นนำแห่งชาตินั้น มีอาจหมด
 ลึนไปทันใดที่ได้อำนาจทางการเมือง ก็ยังคงมีอยู่เป็นเวลา
 อีกช้านานหลายชั่วคน จนกว่ามนุษย์สังคมจะบรรลุถึงระบบ
 สังคมนิยมสมบูรณ์ ทั้งในทางนิเทศน์และพฤตินัย ซึ่งเงื่อนไข
 สำคัญคือ เมื่อพลังการผลิตได้พัฒนาถึงขีดสูงมากพร้อมด้วย
 มนุษย์ได้พัฒนาถึงขีดที่ไม่มีการเห็นแก่ตัว ผลผลิตจึงอุดม
 สมบูรณ์ ความแตกต่างระหว่างผู้ทำงานทางสมองกับผู้ทำ
 งานทางแรงกายจึงค่อย ๆ เหือดหายไป (*Wither Away*) ราก
 ฐานแห่งความแตกต่างกันระหว่างชนชั้นและชนกของชนชั้น
 ก็ค่อย ๆ “เหือดหาย” ไปด้วย ตามคำอธิบายดังกล่าวนั้น โดย
 นัยที่กล่าวนั้น จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่า ความแตกต่างเรื่อง “ชาติ”
 “เหือดหาย” ไปตามการเหือดหายของชนชั้น

เลนินจึงได้กล่าวไว้ในบทความเรื่องเกี่ยวกับชาติว่า “ชาติ
 ยังคงมีอยู่อีกช้านาน-ช้านาน” (ท่านใช้คำว่า “ช้านาน” ซ้ำกัน
 ๒ หน) มิใช่ว่าชาติหมดไปตามคติจิตนิยมของคอมมิวนิสต์บาง
 นิกาย

สตาลินและเหมาเจ๋อตงซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีมาร์กซ์-เลนิน
 ต่อมานั้น ก็ถือว่าชาติยังคงมีอยู่ ผู้ที่อ่านบทความของเหมา

เจอตงจะเห็นได้ว่า ท่านได้เน้นไว้ชัดว่า ชาวคอมมิวนิสต์เป็น “นักลัทธิระหว่างชาติ” (Internationalist) และเป็น “ผู้รักชาติ” (Patriot) ประเทศจีนภายใต้การนำของเหมาเจอตง มีธงชาติ เพลงชาติจีน อันเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการมี “ชาติจีน”

ในหลายประเทศแห่งค่ายสังคมนิยมก็มีธงชาติและเพลงชาติของแต่ละประเทศ ส่วนพรรคคอมมิวนิสต์หลายพรรคนอกค่ายสังคมนิยม เช่นพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสที่ตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๒๐ สมัยที่เลนินมีชีวิตอยู่นั้น ก็ถือว่าวันที่ ๑๔ กรกฎาคม อันเป็นวันตรงกับที่ชาวกรุงปารีสได้ทำลายคุกบาสตีย์ ซึ่งเป็นอนุสรณ์ของการก่อกำเนิดแห่งระบบสมบูรณาฯ นั้นแล้ว ชาวฝรั่งเศสถือว่าเป็นวันชาติของตนนั้น พรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสนับถือวันชาติฝรั่งเศสนั้นด้วย ซึ่งมีการฉลองเช่นเดียวกับที่ชาวฝรั่งเศสทั่วไปกระทำ โดยไม่ต้องขอร้องเกี่ยวว่าวันนั้นเป็นวันสำคัญวันหนึ่งแห่งการปฏิวัติเจ้าสมบัติ (Bourgeois Revolution) ในงานชุมนุมระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสกับพรรคสังคมนิยมฝรั่งเศสที่ถือลัทธิระหว่างชาติ (อินเทอร์เนชันแนลสม์) นั้น เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสได้้นำการร้องเพลง “มาเซเยส” อันเป็น “เพลงชาติฝรั่งเศส” ก่อนแล้ว จึงร้องเพลง “Internationale” ซึ่งเป็นเพลงของลัทธิระหว่างชาติ

ภายหลังเพลงชาติ การเกิดทูน “ชาติ” ก่อน “ลัทธิระหว่างชาติ” นั้น เสนินมิได้ถือว่าเป็นสิ่งที่เรียกกันว่า “ลัทธิเก่า”

แม้กระนั้นก็ยังมียุคคอมมิวนิสต์บางนิกายที่ถือว่า “ไม่มีชาติ” ดังนั้น ในที่ประชุมสมัชชาครั้งใหญ่ครั้งที่ ๑๙ ของพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๒ ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์และพรรคประชาธิปไตยของหลายประเทศ ก็ได้รับเชิญให้มาในที่ประชุมนั้น สตาลินจึงได้กล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับ “การไม่มีชาติ” ไว้มีความตอนหนึ่งว่า

“เมื่อก่อนนี้ ขนชนเจ้าสมบัติ (บุร์ชัวซี) ได้รับการนับถือว่าเป็นหัวหน้าของชาติ ขนชนนั้นได้เกิดทูนสิทธิและเอกราชของชาติและยกสิ่งนั้น “เหนือสิ่งใดทั้งหมด” (Above All Else) บัดนี้ไม่มีร่องรอยเหลืออยู่ซึ่ง “หลักการแห่งชาติ” (National Principle) บัดนี้ขนชนเจ้าสมบัติขายสิทธิและเอกราชของชาติเพื่อแลกกับดอลลาร์ ธงฉานแห่งเอกราชและอธิปไตยของชาติถูกโยนทิ้งออกไป จึงไม่เป็นที่สงสัยว่า ท่านผู้แทนพรรคคอมมิวนิสต์และพรรคประชาธิปไตยจะต้องชูธงฉานนั้นและนำก้าวหน้าต่อไป ถ้าท่านผู้ต้องการเป็นผู้รักชาติ (Patriot) แห่งประเทศของท่าน และถ้าท่านต้องการเป็นพลังนำของชาติ (Nation) ไม่มีใครอีกแล้วที่จะชูธงฉานนั้น”

ผู้แทนพรรคคอมมิวนิสต์และพรรคประชาธิปไตยหลายชาติที่ได้รับเชิญมาในที่ประชุมนั้นได้ปรบมือให้แก่สุนทรพจน์ของสตาลินนี้เป็นเวลานาน คุณและเพื่อนย่อมเห็นได้ว่า สตาลินมิได้มีทรรคนะอย่างคอมมิวนิสต์บางนิกายที่เห็นว่า เมื่อชนชั้นเจ้าสมบัติขายสิทธิเอกราชของชาติแล้ว นิกายนั้นก็ทำอย่างเจ้าสมบัติบ้าง โดยซ้ำเติมทำลายชาติให้หมดไป หากสตาลินขอให้พรรคคอมมิวนิสต์และพรรคประชาธิปไตยเกิดทูนชาติให้คงไว้

ก. คอมมิวนิสต์ลักษณะ “ซินติกาลิสต์” บางชนิดถือเอา “ชนชั้น” เป็นสูตรสำเร็จอย่างง่าย ๆ เกินไปในการต่อสู้ระหว่างชนชั้น โดยไม่พิจารณาให้ถ่องแท้ถึงสิ่งที่ป็นรากฐานและโครงสร้างเบื้องต้นของสังคม ซึ่งมีลักษณะตามชนชั้นนั้นต่างกับสิ่งที่ไม่มีลักษณะตามชนชั้น สูตรสำเร็จอย่างง่าย ๆ เกินไปเรื่องชนชั้นนั้นทำให้คอมมิวนิสต์ชนิดนี้มีทรรคนะว่า “ภาษาเป็นของชนชั้น” และพวกเขาคิดสร้างภาษาของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) ขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้คนงานถือเอาภาษาที่คิดขึ้นโดยบุคคลที่อ้างว่าเป็นปัญญาชนของกรรมกร

ดังนั้น ในค.ศ. ๑๙๕๐ สตาลินได้เขียนบทความเรื่อง “มาร์กซิสต์กับภาษาศาสตร์” และได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือ

พิมพ์ “ปรัฟตา” ซึ่งนิตยสาร “นิวไทม” ของไซเวียต (ไม่
 ใช่ของอเมริกา) ได้แปลลงพิมพ์ไว้ สรุปเป็นใจความว่า โครง
 สร้างรากฐานของสังคมคือระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเบ้อง
 บนคือสถาบันการเมืองและทรศนะทางสังคมที่เกี่ยวกับการ
 เมือง กฎหมาย ศาสนา ศิลปะ ปรัชญา ส่วนภาษานั้นมิ
 ใช่รากฐานหรือโครงสร้างเบ้องบนของสังคม ภาษามิได้
 เป็นผลิตผลของชนชั้นหนึ่งชั้นใด ภาษาเป็นผลิตผลของกาล
 เวลาทั้งหมด แห่ง ประวัติศาสตร์ของรากฐาน แห่งระบบทั้ง
 หลาย ซึ่งได้ดำเนินมาเป็นเวลาหลายศตวรรษ ภาษามิได้ถูก
 สร้างขึ้นโดยชนชั้นใดโดยเฉพาะ หากสร้างขึ้นโดยส่วนรวม
 ของทุกชนชั้นในสังคม เพื่อสนองความต้องการของสังคมเป็น
 ส่วนรวม จึงเป็นภาษาร่วมกันของทุกชนชั้นในสังคม เพื่อเป็น
 สื่อกกลางแห่งการติดต่อเกี่ยวพันระหว่างประชาชน ภาษามิใช่
 รับใช้เพื่อประโยชน์ของชนชั้นหนึ่งเพื่อทำลายอีกชนชั้นหนึ่ง
 แต่รับใช้ทุกชนชั้นในสังคมโดยเท่าเทียมกันหมด สตาลินจึง
 กล่าวในที่สุดว่า ความคิดเห็นใดๆ ที่นำเอาภาษามาปะปนกับ
 โครงสร้างเบ้องบนนั้น เป็นความคิดเห็นที่ผิดอย่างมหันต์
 และสูตรที่ว่า ภาษาเป็นของแต่ละชนชั้นนั้น เป็นสูตรผลิต
 ทรศนะของสตาลินเรื่องภาษาดังกล่าวข้างบนนั้น

กับสภาพเป็นจริงทางปฏิบัติของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) ที่จะต้องติดต่อกันระหว่างคนงานชนิดต่างๆ ภายในชนชั้นนั้นเองก็คือและจะต้องติดต่อกับชาวนาและมวลชนอย่างกว้างขวางก็คือนั้น คนงานก็ต้องใช้ภาษาที่มวลชนทั่วไปภายในสังคมเข้าใจได้ ถ้าหากใช้ภาษาของบุคคลที่สมมุติว่าเป็นปัญญาชนของกรรมกรไซร์ ชนชั้นคนงานก็ไม่อาจทำแนวร่วมให้กว้างใหญ่ได้

ง. หลี่ชาน อีตี่ท้าวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์จีนและหลิวเซ่าฉี อีตี่ครองท้าวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์จีนและอีตี่ประธานสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น มีกำเนิดจากนายทุนน้อย เมื่อจบการศึกษามัธยม (สมัย ซุนยัตเซ็น ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา) หลี่ชานไปศึกษาในฝรั่งเศส ต่อมาเมื่อพ้นตำแหน่งท้าวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์จีนแล้วไปทำงานที่มอสโคว์ ส่วนหลิวเซ่าฉี ไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยแรงงานของมอสโคว์ ทั้งสองคนรับอิทธิพลซินติกาติสม์บางชนิดปะปนเข้ามากับซากทรรศนะทุนนิยมของเขาด้วย

จากการตั้งสูตรสำเร็จอย่างง่ายเกินไปในเรื่องชนชั้นนั้น ทำให้เขาทั้งสองวินิจฉัยตามอัตวิสัยถึงสภาวะและทรรศนะต่างๆ ทางสังคม ที่ไม่สอดคล้องกับความจริงทางภววิสัย เช่น กล่าวกำกวมไม่ยอมรับว่าชาติยังคงมีอยู่นั้น เป็นทรรศนะที่ผิดจาก

“ลัทธิระหว่างชาติของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ” ตามทรรศนะของ
เลนิน สตาลิน เหมา เจ๋อ ตง ดังกล่าวแล้ว

เมื่อหลิวเซาฉีสังเกตเห็นว่ามีผู้ไม่เห็นด้วยกับทรรศนะของตน
แต่แทนที่เขาจะวิจารณ์ตนเองว่า ทรรศนะของเขาผิดไปแล้ว
ควรแก้ไขให้ถูกต้อง เขากลับเขียนบทความเรื่อง “ลัทธิระหว่าง
ชาติ” (Internationalism) กับ “ลัทธิชาติ” (Nationalism)
อย่างกำกวมโดยไม่แจ้งให้ชัดว่าชาติยังคงมีอยู่หรือไม่ ซึ่งต่างกับ
สตาลินที่เรียกร้องอย่างชัดเจน ให้พรรคคอมมิวนิสต์และพรรค
ประชาธิปไตยของชนชั้นแห่งชาติให้เด่นและนำก้าวหน้าต่อไปใน
คำปรารภแห่งหนังสือของหลิวเซาฉีนั้น ผู้สังเกตเห็นด้วย
กับทรรศนะของเขาเป็นพวกฟาสซิสต์และคลั่งเชื้อชาติ หลิวเซา
ฉีให้สูตรสำเร็จอย่างง่าย ๆ เกินไป เรื่องชนชั้นมาวินิจจยอย่าง
ง่าย ๆ เกินไป เรื่องทรรศนะของชนชั้นผู้ไร้สมบัติและของเจ้า
สมบัติในปัญหาเรื่องชาติ

สูตรของหลิวเซาฉี จากหนังสือเล่มนั้น ทำให้สานุศิษย์
เห็นเฉพาะ “ทรรศนะเห็นแก่ตัว” (Egoism) ของชนชั้นอื่นที่
มิใช่ชนชั้นผู้ไร้สมบัติ โดยมองไม่เห็น “ทรรศนะส่วนรวม”
(Altruism) ที่ยังมีเหลืออยู่ในบุคคลบางส่วนแห่งชนชั้นอื่นซึ่ง
มองเห็นว่า ชนชั้นของตนจะดำรงอยู่ได้ก็โดยให้ชาติคงอยู่ได้

จึงยังคงมีความรักชาติเป็นส่วนรวม และบุคคลส่วนมากแห่งชนชั้นต่าง ๆ ที่มีใช้ปฏิภักิรียาสุดเหวียงมีจิตสำนึกรักชาติในการที่ชาติต้องเผชิญภัยอันตรายเป็นส่วนรวม สูตรของหลิวเซาจีจึงต่างกับที่สตาลินปฏิบัติในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองคือ เยอรมนีภายใต้ฮิตเลอร์ได้รุกรานสหภาพโซเวียต สตาลินได้เรียกร้องให้ชาวโซเวียตทุกคนชั้นร่วมกันเสียสละด้วยความรักชาติ โดยทำการต่อสู้ผู้รุกราน ซึ่งสตาลินเรียกการต่อสู้นั้นว่า "The Great Patriotic War of the Soviet People" แปลว่า "สงครามรักชาติที่ยิ่งใหญ่ของประชาชนโซเวียต" สตาลินมิได้ผูกขาด "ความรักชาติ" ไว้เฉพาะชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) เท่านั้น ในกรณีนี้ประชาชนโซเวียตจะต้องเผชิญกับอันตรายร่วมกัน ฉะนั้น ชาวโซเวียตส่วนมากที่แม้มิใช่ชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) ก็มีความรักชาติและเสียสละมากมาย (เจ้ารัสเซียองค์หนึ่งซึ่งเป็นนายพลสมัยพระเจ้าซาร์ แต่ต้องลี้ภัยอยู่ในฝรั่งเศสนั้น ก็ได้สนองคำเรียกร้องของสตาลินด้วยความรักชาติ โดยสมัครเข้าประจำการกองทัพโซเวียต ทำการต่อสู้ รบกับกองทัพเยอรมนีนาซี ทำนองเดียวกับเจ้าแห่งราชวงศ์จักรี บางองค์ ได้สมัครเข้าร่วมขบวนการไทยต่อสู้ญี่ปุ่นผู้รุกรานชาติไทย)

เมื่อจีนถูกญี่ปุ่นรุกราน ชาวจีนทุกคนชั้น ยกเว้นสมุน

ญี่ปุ่น ก็มีความรักชาติ ร่วมกันต่อญี่ปุ่น และในสงครามปลด
 แอกจากก๊กมินตั๋งนั้น ก็มีจีนก๊กมินตั๋งส่วนหนึ่งเรียกว่า “ก๊กมินตั๋ง
 อภิวัฒน์” ซึ่งรักชาติจีน ได้เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ถ้าถือตามแนวทางของหลิวเซ้าฉีตั้งนั้นไซ้ริ ขบวนการรัก
 ชาติประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลแห่งชนชั้นต่างๆ ที่ม
 ความรักชาติประชาธิปไตย ก็จะไม่มีความหมายสำหรับพวกที่ถือ
 ตามแนวทางหลิวเซ้าฉี

อย่างไรก็ตาม หลิวเซ้าฉีมิได้นำสูตรของตนมาประยุกต์
 แก่ตนเอง และไม่สอนให้สานุศิษย์วิจารณ์ตนเองว่า มีธาตุแท้
 มาจากชนชั้นนายทุนชนิดใด จะต้องหมั่นชำระเป็นประจำเพื่อ
 ให้ซากทรศนะแห่งชนชั้นเก่าหมดไป แล้วมีความรักชาติอย่าง
 ชนชั้นผู้ไร้สมบัติอย่างแท้จริง แต่หลิวเซ้าฉีกลับสอนให้สานุศิษย์
 เทอheim โดยกล่าวคำขวัญว่า “เราชาวคอมมิวนิสต์เป็นผู้ที่ไ้
 รับการหล่อหลอมเป็นพิเศษ” จึงทำให้ผู้ถือตามวาทะของเขา
 ลืมธาตุแท้ที่ตนมีซากอยู่ ถือว่าตนเองเท่านั้นสามารถสละชนชั้น
 เดิม ส่วนคนอื่นในชนชั้นเดียวกันไม่สามารถสละชนชั้นนายทุน
 ได้ วาทะของหลิวเซ้าฉีจึงขัดต่อทรศนะของเหมาเจ๋อตงที่
 สอนชาวคอมมิวนิสต์ว่า มิให้ทะนงว่ายิ่งใหญ่ (จ้อเกาจ้อต้า)
 หากให้ถ่อมตนและหมั่นวิจารณ์ตนเองเป็นประจำแล้วแก้ไข

ความผิดพลาดบกพร่อง ท่านที่อยู่ในชนชั้นเจ้าศักดินาและชนชั้นนายทุนชนิดต่างๆ ซึ่งเคยไปเยือนประเทศจีนนั้นย่อมสังเกตเห็นได้ว่า ในการชมสทการ (คอมมูน) และโรงเรียน โรงพยาบาล อุตสาหกรรม ฯลฯ นั้น พนักงานจีนที่ดำเนินตามแนวทางเหมาเจ๋อตงย่อมกล่าวแก่ผู้ไปเยือน ซึ่งเป็นคนอยู่ในชนชั้นต่างๆ ว่า กิจกรรมชนิดนั้นๆ ยังมีข้อบกพร่องอยู่ เราจึงขอให้ผู้ไปเยือนช่วยให้คำแนะนำ เพื่อเราเข้าไปพิจารณาปรับปรุงกิจการของเขาให้ดีขึ้น ซึ่งต่างกับหลิวเซ้าฉีและผู้เดินตามแนวทางของเขา ที่ทะนงตนว่ายิ่งใหญ่และวิเศษกว่าผู้อื่นที่ไม่ใช่พวกของตนและไม่เคยวิจารณ์การปฏิบัติของตนว่ามีความผิดพลาด ทั้งๆ ที่คนส่วนมากเห็นประจักษ์ว่าผิดพลาด

การ อภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรม แห่งชนชั้นผู้ไร้สมบัติจีนในขั้นแรกเพียงเปิดโปงหลิวเซ้าฉีว่า เมื่อได้อำนาจในพรรคและในรัฐบาลแล้ว ก็ได้ดำเนินแนวทางทุนนิยม แต่หลิวเซ้าฉีก็ไม่ยอมวิจารณ์ตนเองที่จะแก้ไขความผิดพลาด การอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรม ฯลฯ นั้นจึงเปิดโปงต่อไปถึงธาตุแท้ของหลิวเซ้าฉีที่มีกำเนิดจากชนชั้นนายทุนน้อย ซึ่งแฝงเข้ามาในพรรคฯ และในชนชั้นผู้ไร้สมบัติ เขาไม่มีความรักชาติ อย่างชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) อย่างที่เขาสอนสาธุศิษย์ไว้ในหนังสือเล่มนั้น อีก

ทั้งประพจน์คนเป็นสมุนของ “โซเซียด อิมพีเรียลลิสม์” (จักรวรรดินิยมสังคมนิยม) โซเวียต ซึ่งอยู่ในข่ายของสิ่งที่เรียกตามภาษาจีนว่า “เขียนตายตัวแข็งจู้” เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “โมเดิร์น ริวิชันนิสม์” ซึ่งบางคนแปลว่า “ลัทธิแก้สมัยใหม่” (ดูข้อ ๘-๙-๑๐-๑๑) ในที่สุดหลิวเซ้าเจี๊ญก็ไล่ออกจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน และถูกปลดจากตำแหน่งประธานสาธารณรัฐประชาชนจีน

จ. วิธีต่อสู้ระบบทุน ซึ่งลัทธิ “ริวิชันนิสม์จากฝ่ายขวา” ของเบอร์นสไตน์เห็นว่าควรต่อสู้ทางรัฐสภา และสาวกอื่น ๆ ของมาร์กซ์แนะนำให้ใช้วิธีต่อสู้นอกสภา โดยวิธีการที่แต่ละกลุ่มถือเป็นสูตรสำเร็จ จึงได้มีการขัดแย้งกันเองรุนแรงว่าวิธีของใครเป็นแนวทางถูกต้องกว่ากันนั้น เลนินได้วินิจฉัยไว้แล้ว คือ

ในบทความเรื่อง “สงครามพลพรรค” (Partisan Warfare) ซึ่งเลนินเขียนเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๖ มีความว่า ผู้ใดกล่าวว่าจะเอาวิธีนั้น ไม่เอาวิธีนี้ ก็เป็นผู้ที่ไม่รู้แม้แต่เบื้องต้นอย่างคร่าว ๆ แห่งสสารกรรมประติการและวิวรรตการ ท่านกล่าวว่า อาจมีวิธีซึ่งวิฤตการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น นำไปสู่รูปแบบแห่งการต่อสู้ใหม่ซึ่งบุคคลไม่อาจคาดล่วงหน้าได้ อัน

๘๖๘ เบนวิทที่เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่นและกาลต่อไปก็ได้

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๒๐ เลนินได้เขียนบทความเรื่อง “คอมมิวนิสต์กับซ้าย ความคิดระส่ำระสายอย่างเติกไว้เตียงสา” นั้น เลนินได้โจมตีคอมมิวนิสต์หลายประเทศแห่งยุโรปตะวันตกที่มีระบบรัฐสภาประชาธิปไตย แต่คอมมิวนิสต์เหล่านั้นไม่ต่อสู้ทางรัฐสภา ทั้งนี้ใช้ว่าเลนินจะไม่รู้ว่าคอมมิวนิสต์ไม่อาจชนะทางรัฐสภาได้อย่างเด็ดขาด แต่ท่านเห็นว่าการต่อสู้ทางรัฐสภาก็มีคุณูปการที่จะช่วยให้คอมมิวนิสต์ได้ชัยชนะ ท่านอ้างว่าพรรคบอลเชวิคเคยเข้าร่วมใน “รัฐสภาตุมา” ซึ่งเป็นรัฐสภาที่ปฏิกริยาอย่างยิ่งกัวยช้า (ประเทศใดไม่มีระบบรัฐสภาโดยวิธีเลือกตั้งจากราษฎร ก็เป็นธรรมชาติอยู่เองที่ราษฎรในประเทศนั้นไม่อาจใช้วิธีต่อสู้ทางรัฐสภา) แต่บางคนถือสูตรสำเร็จวิธีหนึ่งวิธีใดโดยเฉพาะ โดยไม่ศึกษาบทความของเลนิน ทั้ง ๆ ที่บางคนนั้นอ้างตนเป็นมาร์กซิสต์ เลนินนิสต์

ผมได้กล่าวในบางบทความแล้วว่า วิธีต่อสู้ระบบทุนนั้นต้องสุดแท้แต่ความถนัดของแต่ละบุคคล ตามสภาพท้องถิ่น กาละของแต่ละสังคม ผู้ใดถนัดต่อสู้วิธีใดก็ทำตามวิธีที่ตนถนัด ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่า ผู้ใดพูดว่าควรต่อสู้วิธีใด ผู้นั้นก็ควรใช้วิธีนั้นให้เป็นผลประจักษ์ขึ้นตามคำพูด เพราะผู้ตัดสินว่าวิธีใดถูกหรือผิด

นั้น ก็คือมวลกรรมกร มวลชาวนา มวลชนผู้ถูกกดขี่เบียดเบียนจากระบบทุนของแต่ละสังคม และผู้ตัดสินน้ย่อมตัดสินตามผลที่ประจักษ์จากวิธีต่อสู้กัน ๆ

จ. ภายหลัง “อภิวัฒน์ตุลาคม” (วันที่ ๒๔ ตุลาคม ตามปฏิทินเดิมรัสเซียตรงกับวันที่ ๖ พฤศจิกายน ตามปฏิทินสากล) ค.ศ. ๑๙๑๗ รัฐบาลรัสเซียได้รับที่ดินของเจ้าของที่ดินทั้งหมดเพื่อแบ่งให้ชาวนาประกอบการกสิกรรม ในการนั้น ชาวนามีสิทธิเอาผลผลิตผลส่วนหนึ่งเพื่อเลี้ยงชีพของครอบครัวและส่งมอบผลผลิตส่วนเกินกว่านั้นให้แก่รัฐ รัฐบาลโซเวียตได้รับอุตสาหกรรมและวิสาหกิจเอกชนเป็นของรัฐ และองค์การค้าของรัฐ เป็นผู้ดำเนินการค้าภายในประเทศและต่างประเทศ

เป็นธรรมดาที่เจ้าที่ดินและนายทุนต่างๆ ซึ่งเสียประโยชน์ย่อมไม่พอใจระบบสังคมนิยมโซเวียต พวกเขาจึงต่อต้านรุนแรงทั้งทางตรงและทางลับ แต่เรื่องสำคัญปรากฏว่า ชาวนาและกรรมกรจำนวนไม่น้อยของโซเวียตรัสเซีย ที่ต้องประสบแก่ตนเองถึงความอัปยศอดัษชาติแคลอนอันเกิดจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ก็ไม่พอใจวิธีการสังคมนิยมโซเวียต พวกเขาจึงดำเนินวิธีการต่อต้านชนิดไม่กระตือรือร้นในการทำงาน (Passive Resistance) ผมขออ้างหนังสือประวัติศาสตร์สหภาพโซเวียต ซึ่งบันทึกโดย

สถานวิทยาศาสตร์ โซเวียตสมัยสตาลิน ได้จัดทำขึ้น เป็นหนังสือ
เรียนของกระทรวงศึกษาธิการโซเวียต ที่กล่าวถึงสถานการณ์
เศรษฐกิจที่ปรากฏผลใน ค.ศ. ๑๙๒๑ ไว้ มีใจความสรุปได้
ดังต่อไปนี้

ผลแห่งสงครามจักรวรรดินิยม ระหว่างรัสเซียกับ
เยอรมนีและพวกเป็นเวลา ๓ ปีเศษ และสงครามภายใน
รัสเซียระหว่างคอมมิวนิสต์กับฝ่ายปฏิกริยาอีก ๓ ปีเศษ รวม
เป็นเวลา ๗ ปีเศษ ทางรถไฟถูกทำลายยับเยิน รวมทั้ง ๓,๕๐๐
สะพานรถไฟถูกทำลาย โรงงานอุตสาหกรรมและเหมืองแร่
และวิสาหกิจได้รับความเสียหาย คิดเป็นค่าหลายหมื่นล้าน
เหรียญรูเบิล พืชผลทางกสิกรรมมีเพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่
เก็บเกี่ยวได้เมื่อก่อนสงคราม ที่นาประมาณ ๑๕๐ ล้านไร่ถูก
ทอดทิ้งเป็นทุ่งเปล่า ผลผลิตทางอุตสาหกรรมทำได้เพียง
๑ ใน ๗ ของก่อนสงคราม เหล็กผลิตได้เพียงร้อยละสามของ
ก่อนสงคราม โลหะต่าง ๆ ผลิตได้เพียงเท่ากับที่ผลิตใน
รัชสมัยของพระเจ้าปีเตอร์ที่ ๑ (ปีเตอร์มหาราช ค.ศ. ๑๖๗๒
- ๑๗๒๕) ที่อยู่ของราษฎรและสำนักงานขาดความอบอุ่น
ในฤดูหนาวเพราะไม่มีเชื้อเพลิง พลเมืองอดคัดขาดแคลน
ปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพ เช่นขนมปัง ไขมัน รอง

เท่า เสื้อผ้า สบู่ ฯลฯ ขาวนาไม่เต็มใจทำนาเพราะไม่อาจแลกเปลี่ยนผลผลิตสิกรรรมกับผลิตผลอุตสาหกรรม กรรมกรก็ทำงานอย่างเฉื่อยชา เพราะขาดแคลนสิ่งของที่จำเป็นในการดำรงชีพ เงินรูเบิลซึ่งเป็นเงินตราโซเวียตมีค่าตกต่ำลงอย่างมาก อันเป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่แสดงถึงวิกฤติการณ์เศรษฐกิจอย่างหนักมาก ฯลฯ

๖. เมื่อเลนินเผชิญกับสถานการณ์เศรษฐกิจของโซเวียตดังกล่าวดังนี้ จึงเสนอให้สมัชชาโซเวียตดำเนินนโยบายเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งเรียกเป็นภาษารุสเซียว่า “โนวัจยา เอโค โนมิทเซสกายา โปลิตีกา” อักษรย่อ “N.E.P.” โดยอนุญาตให้เอกชนทำการค้าภายในประเทศได้ และให้เอกชนเช่าอุตสาหกรรมขนาดย่อมไปดำเนินการ อีกทั้งยกเลิกการบังคับให้ชาวนาเอาผลิตผลส่วนเกินกว่าที่จำเป็นสำหรับครอบครัวมามอบให้แก่รัฐ โดยเปลี่ยนเป็นวิธีให้ชาวนาชำระภาษีนาเป็นผลิตผล ส่วนผลิตผลที่เหลือจากการชำระภาษีให้แก่รัฐนั้น ชาวนามีสติธิขายในตลาดเสรีได้ และคู่เคียงกับการผ่อนผันให้เอกชนประกอบเศรษฐกิจได้นั้น ก็ได้จัดตั้งสหกรณ์สังคมนิยมขึ้น

“ตรอตสกี” กับพวกคัดค้านว่า วิธีของเลนินเป็นการ

เดินถอยหลังไปสู่ระบบทุนนิยม จึงเป็นวิธี “รีวิชันนิสม์” เพราะการดัดแปลงทฤษฎีมาร์กซ์ไปทางขวา ฝ่ายเลนินยอมรับว่า มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของมวลชนโซเวียตที่จะต้องให้มีเศรษฐกิจในขอบเขตหนึ่ง แต่ทว่าเศรษฐกิจทุนนิยมดังกล่าวนั้น อยู่ภายใต้อำนาจรัฐโซเวียต มิใช่เศรษฐกิจทุนนิมนั้น มีอำนาจเหนือรัฐโซเวียต

นโยบายเศรษฐกิจใหม่หรือ “เนป” นั้น ได้กระตุ้นให้โซเวียตได้มีผลิตผลมากขึ้น ซึ่งเป็นการบรรเทาวิกฤติการณ์เศรษฐกิจ แต่ก็ก่อให้เกิดนายทุนน้อย กลาง ที่เรียกว่า “คนเนป” (NEP man) ขึ้นมา ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง “คนเนป” กับกรรมกรและชาวนา

ถ้าบุคคลใด ถือเอาเพียง แดง การณ์ ของ มาร์กซ์ ค.ศ. ๑๘๔๗ (พิมพ์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘) และบทความของเลนินที่เขียนเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๘ ซึ่งคัดค้าน “รีวิชันนิสม์” (ซึ่งบางคนแปลว่า “ลัทธิแก้”) โดยไม่พิจารณาถึงวิธีแก้ปัญหาที่เลนินต้องเผชิญในการปฏิบัติภายหลังที่โซเวียตได้อำนาจรัฐแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีทรรศนะอย่างตลกตลกที่เห็นว่า วิธีของเลนินในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจโซเวียตนั้นเป็นสิ่งที่เขาเรียกกันว่า “ลัทธิแก้”

ฉะนั้นท่านที่สนใจศึกษาความคิดของเลนิน ก็จะต้องศึกษา

บทความและการปฏิบัติของท่านให้ครบถ้วน

เลนินวายชนม์ใน ค.ศ. ๑๙๒๔ แล้ว ทายาทมีความขัดแย้งกัน ในที่สุดสตาลินซึ่งเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตก็ได้มีอำนาจดำเนินตามแนวทางของเลนินต่อไป

๗. สตาลินที่พัฒนาลัทธิมาร์กซ์ เลนินต่อมาขึ้น ก็ต้องเผชิญกับปัญหาทางปฏิบัติอีกหลายประการ อาทิ เมื่อนโยบาย “เนป” ได้แก่วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจให้บรรเทาลงมากแล้ว สตาลินก็นำการต่อสู้เพื่ออุตสาหกรรมสังคมนิยม

ส่วนในการเกษตรนั้น ได้จัดตั้ง “รัฐกสิกิจ” (State Farm) จำนวนหนึ่ง ซึ่งดำเนินการกสิกรรมของรัฐโดยตรง และจัดตั้ง “สหกสิกิจ” (Collective Farm) จำนวนมากมายทั่วประเทศ มีลักษณะเป็นสหกรณ์ครบรูปซึ่งชาวนาเป็นเจ้าของร่วมกันในที่ดิน เครื่องมือการผลิต สัตว์พาหนะ อาคาร ฯลฯ

สตาลินต้องเผชิญต่ออุปสรรคหลายประการ ผู้สนใจก็ควรศึกษาประกอบการพิจารณาว่าแนวทางของสตาลินในทางเศรษฐกิจซึ่งมิใช่สิ่งที่เรียกว่า “ลัทธิแก๊” นั้นเป็นอย่างไร

ส่วนเรื่อง “ลัทธิระหว่างชาติ” (Internationalism อินเทอร์เนชันนัลลิสม์) และทฤษฎีซึ่งบางคนเรียกว่า “ลัทธิสากล

นิยมของชนชั้นกรรมาชีพ” นั้น ผู้ก้าวหน้าก็ต้องก้าวหน้าอยู่เสมอ ให้ทันกับสถานการณ์ของโลกที่เคลื่อนไหวอย่างไม่หยุดยั้ง อาทิ ในค.ศ. ๑๙๔๓ สตาลินได้เลิกองค์การ “คอมินเตอร์น” หรือองค์การคอมมิวนิสต์ระหว่างประเทศครั้งที่ ๓ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของพรรคคอมมิวนิสต์ระหว่างประเทศ และต่อจากนั้นมาความเข้าใจเรื่อง “ลัทธิระหว่างชาติ” (อินเทอร์เนชันนลลิสม์) ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์ต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันนี้ ก็ควรที่ผู้ก้าวหน้าต้องศึกษา

๘. ใน ค.ศ. ๑๙๕๓ สตาลินวายชนม์แล้ว ครุสชอฟ สืบตำแหน่งเลขาธิการพรรค ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจสูงสุดของพรรค ฯ และมีอำนาจเหนือรัฐบาล “มาเลนคอฟ” สืบตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๕๕ มาเลนคอฟ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้ว “บุลกันิน” สืบแทนตำแหน่งนี้ (ใน ค.ศ. ๑๙๕๘ ครุสชอฟจึงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย จนพ้นอำนาจใน ค.ศ. ๑๙๖๔)

ใน ค.ศ. ๑๙๕๖ ครุสชอฟกับผู้นำโซเวียตได้เปิดโปงว่า สตาลินได้ทำความผิดระหว่างมีชีวิตหลายประการ รวมทั้งได้สั่งจับผู้บริสุทธิ์มากมาย โดยสร้างพยานเท็จให้ศาลที่อยู่ภายใต้

อำนาจของสตาลิน ตัดสินประหารชีวิต และว่าสตาลินได้แปลง
 เผด็จการของชนชั้นผู้ไร้สมบัติเป็นเผด็จการเฉพาะตนคนเดียว
 ครุสชอฟให้เหตุผลว่า การที่สตาลินทำได้เช่นนั้น เพราะดำเนิน
 วิธีการให้พนักงานและราษฎรเกิดมีจิตนับถือบูชาตัวบุคคลสตา
 ลิน ฉะนั้นครุสชอฟกับพวกจึงลบล้างเกียรติคุณของสตาลินทั้ง
 หมด และดำเนินนโยบายปราบปรามสิ่งทีเรียกว่า “การบูชาตัว
 บุคคล” (Personality Cult)

ครุสชอฟได้กำจัดการพรรค ๖ โซเวียตและสมาชิก
 หลายคนที่เคยฝักใฝ่กับสตาลินออกจากพรรค ๖ และครุสชอฟ
 ชักจูงให้พรรคต่างๆ ที่ถือว่าสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำแห่งค่าย
 สังคมนิยมนั้น เจริญรอยตามโซเวียต

บางพรรคได้ปฏิบัติตามในการกำจัดหัวหน้าพรรค และ
 กวาดล้างสมาชิกที่เคยฝักใฝ่กับหัวหน้าพรรค แต่หลายพรรคไม่
 ยอมปฏิบัติตามแนวทางครุสชอฟ และไม่กำจัดหัวหน้าพรรค
 ของตนเพราะมีเหตุผลว่าจำต้องแยก “การนับถือหัวหน้า” ออก
 จาก “การบูชาตัวบุคคล” การนับถือหัวหน้าพรรคนั้นเป็นไป
 ตามธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งรวมกันเป็นหมู่คณะ ก็จำต้องมี
 หัวหน้าที่ได้รับความนับถือ ซึ่งเป็นคุณูปการที่ช่วยให้หมู่คณะ
 หรือพรรคดำเนินไปสู่ชัยชนะได้ ส่วนการบูชาบุคคลที่เป็น

หัวหน้าถึงขนาดเป็นผู้วิเศษกว่ามนุษย์อื่น เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ และพรรคที่ไม่ยอมกำจัดหัวหน้าของตนนั้นก็เพราะเขา “นับถือหัวหน้า” แต่มีได้ “บุชบาบุคคล” ที่เป็นหัวหน้า บางพรรคมีเหตุผลเพิ่มเติมว่า ปัญหาเกี่ยวกับสตาลินนั้น เป็นกิจการภายในของสหภาพโซเวียต แต่สตาลินได้มีคุณูปการแก่ขบวนการคอมมิวนิสต์สากลในค้ำให้ความรู้ทางทฤษฎีและความช่วยเหลือ ฉะนั้นพรรคที่กล่าวนี้ยังคงนับถือความดีของสตาลินที่ได้ทำไว้

ส่วนพรรคคอมมิวนิสต์จีน ก็ได้มีบทบาทความชัดเจนเป็นใจ ความว่า ไม่ควรทำลายเกียรติคุณของสตาลินเสียทั้งสิ้น คือต้องแยกความดีของสตาลินในตอนที่สตาลินมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมวลชนกับตอนหลังที่สตาลินเหินห่างจากมวลชน ความดีของสตาลินมีมากกว่าความผิดพลาด

ครุสชอฟได้พุ่งเส็งมาที่พรรคฯจีนโดยเขาอาศัยผู้นิยมโซเวียตที่แฝงอยู่ในพรรคฯจีน อาทิ หลิวเซ้าเฉี ฯลฯ ได้ดำเนินการทำลายเหมาเจ๋อตง พร้อมกันนั้นหนังสือพิมพ์และวิทยุโซเวียตก็ทำการโจมตีพรรคฯจีนและเหมาเจ๋อตง และกลั่นแกล้งจีนตลอดมาเพื่อหวังบีบบังคับให้จีนต้องทำตาม

ในเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๖ พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้พิมพ์และกระจายเสียงทางวิทยุ ซึ่งคำตอบต่อคณะกรรมการ

การกลางพรรคฯ โซเวียตที่โจมตีว่า พรรคฯ จีนนับถือบูชาบุคคล
พรรคฯ จีนได้ชี้แจงในประเด็นนี้ว่า เลนินสอนไว้ในบท
ความเรื่อง “คอมมิวนิสต์ปักชาย ความคิดอันระส่ำระสาย
อย่างเค็กไรเคียงสา” ว่า

“ชาวมาร์กซิสต์ต้องมีความรู้เบื้องต้นว่า มวลชนแบ่ง
ออกเป็นหลายชนชั้น ชนชั้นหนึ่ง ๆ นำโดยพรรค พรรค
หนึ่ง ๆ นำโดยกลุ่มผู้นำซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณสมบัติที่
สุดในทางทฤษฎีและมีความชัดเจน”

ท่านทั้งหลายย่อมเห็นได้ว่า การที่ครุสชอฟเอา “การ
บูชาตัวบุคคล” มาปะปนกับ “การนับถือหัวหน้า” ซึ่งเป็นไป
ตามธรรมชาติของมนุษย์นั้น แสดงว่าครุสชอฟได้ตัดแปลง
ทฤษฎีเลนินเรื่องการนำพรรคตั้งกล่าวแล้วนั้น และได้ตั้งทฤษฎี
ของตนขึ้นเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งต่างกับพรรคนะของเลนิน

แม้ว่าพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้แสดงชัดแจ้งถึงบทบาทสำ
คัญของหัวหน้าพรรคตั้งกล่าวแล้ว แต่ก็ยังมีคอมมิวนิสต์บาง
พรรคที่ถือตามทฤษฎีครุสชอฟ โดยถือว่า ผู้นำของพรรคไม่มี
บทบาทสำคัญ จึงไม่ต้องเป็นคนที่ได้รับความนับถือจากมวลชน
พรรคคอมมิวนิสต์เช่นนี้อำคำสอนของสตาลินที่กล่าวไว้ประโยค
หนึ่งว่า “ถ้าวิทยาศาสตร์ประวัติศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์แท้จริง

ไซร์ ก็ต้องไม่บั่นทอนประวัติศาสตร์แห่งการพัฒนาทางสังคมลงเป็นเพียงกิจกรรมของกษัตริย์และของนายพล หรือกิจกรรมของผู้พิชิต หรือของผู้บังคับรัฐให้อยู่ใต้อำนาจ หากต้องยกขึ้นเหนือสิ่งใด ๆ ทั้งหมด (Above all) คือประวัติศาสตร์ของผู้ผลิตวัตถุปัจจัยที่มีคุณค่าแก่การดำรงชีพ คือประวัติศาสตร์ของมวลชนที่ออกแรงทำงาน คือประวัติของมวลราษฎร” ท่านที่อ่านบทความของสตาลินด้วยพินิจพิเคราะห์ก็จะเห็นได้ว่า สตาลินมิได้ปฏิเสธบทบาทสำคัญของหัวหน้าพรรค หากท่านว่าหัวหน้าพรรคและหัวหน้าสังคมจะต้องอยู่ภายใต้มวลราษฎร มิใช่อยู่เหนือมวลราษฎร

อีกประการหนึ่งผู้ศึกษาประวัติพรรคบอลเชวิค โดยตลอดก็ย่อมสังเกตได้ว่าการที่สตาลินกล่าวถึง กษัตริย์ นายพล ผู้พิชิตนั้น ก็สืบมาจากความขัดแย้งระหว่างเลนินกับลัทธินี้ “นารอดนิก” ที่ถือว่ามวลชนเป็นแต่เพียง “ฝูงชน” (Mob) เท่านั้น ซึ่งยอมเคลื่อนไหวยุติแต่ผู้วิเศษจะนำไป

ทฤษฎีของครุสซอฟและพรรคคอมมิวนิสต์ชนิดถือตามลัทธินั้น ขัดต่อรูปธรรมที่ประจักษ์ในประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้นำของพรรคมีบทบาทสำคัญอันเป็นคุณูปการที่ทำให้พรรคได้รับความนับถือและความไว้วางใจจากมวลกรรมกร มวลชาวนาและ

มวลชน จึงพรรคคนนั้น ๆ สามารถนำการต่อสู้เพื่ออภิสิทธิ์ภาพของเขาเหล่านั้นได้สำเร็จ ดังที่ผมขออ้างรูปธรรมบางประการ ดังต่อไปนี้

ก. หลายคนเข้าใจผิดว่า พรรคบอลเชวิค (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคคอมมิวนิสต์) สามารถนำกรรมกร ชาวนา มวลชนรัสเซีย ได้ชัยชนะนั้น หัวหน้าพรรคใช้ฉายาเป็นนามแฝงว่า “เลนิน” ผู้เข้าใจผิดจึงสรุปเอาง่าย ๆ ว่า หัวหน้าพรรคไม่จำเป็นต้องแสดงชื่อเสียงให้ปรากฏว่ามีเกียรติคุณควรแก่การที่มวลกรรมกร มวลชาวนา มวลชนให้ความนับถือและความไว้วางใจ คือเพียงแต่ให้เขาเหล่านั้นนับถือพรรคที่เป็นนามธรรมก็พอแล้ว

แต่อันที่จริงนั้น ก่อนที่เลนินใช้ฉายาเป็นนามแฝงนี้ ท่านใช้นามจริงของท่านว่า “วลาดีมีร์ อิลลิช อูเลียนอฟ” ซึ่งกรรมกรรัสเซียเรียกท่านตามชื่อตัวว่า “อิลลิช” หรือนามสกุลของท่านว่า “อูเลียนอฟ”

ท่านมีชื่อเสียงโด่งดังตั้งแต่ท่านมีอายุ ๑๗ ปี ใน ค.ศ. ๑๘๗๗ ระหว่างที่ท่านศึกษาที่มหาวิทยาลัยคาซาน ซึ่งท่านเข้าร่วมขบวนการอภิวัฒน์ของนักศึกษา จึงถูกจับกุมและถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย “อูเลียนอฟ” จึงย้ายไปอยู่ที่เมืองซามารา จัด

ตั้งหน่วยมาร์กซิสต์ขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง ใน ค.ศ. ๑๙๙๓ ได้ย้ายกลับมาอยู่ที่เซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก (ปัจจุบันคือเลนินกราด) ขยายหน่วยมาร์กซิสต์ได้หลายหน่วย ตำรวจของพระเจ้าซาร์จึงรายงานรัฐบาลว่า ในบรรดาชาวมาร์กซิสต์รัสเซียนั้น ไม่มีใครเท่าเทียมได้กับ “อูเลียนอฟ” ส่วนกรรมกร เช่น “บาบชกิน” ที่ได้รับการศึกษาอบรมจาก “อูเลียนอฟ” ก็สรุปว่า “ผู้บรรยายของเรามีชีวิตชีวาน่ารักและน่าสนใจ เราทุกคนพอใจมากต่อคำบรรยายและชมชอบความปรีชาญาณของผู้บรรยาย” ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๙๕ รัฐบาลพระเจ้าซาร์จับ “อูเลียนอฟ” ไปเข้าคุกแล้วเนรเทศไปอยู่ในไซบีเรีย ในระหว่างถูกเนรเทศนั้น “อูเลียนอฟ” ได้ทำการจัดตั้งหน่วยมาร์กซิสต์ในบริเวณใกล้หมู่บ้านที่ตนถูกจำกัดเขตให้อยู่ และสามารถติดต่อกับหลายหน่วยและหลายกลุ่มมาร์กซิสต์อื่น ๆ ได้ ในการนั้น “อูเลียนอฟ” จึงจำเป็นใช้ชื่อแฝงว่า “เลนิน” เพื่อพรางเจ้าหน้าที่รัฐบาล

“อูเลียนอฟ” จำเป็นต้องพรางตัวจริงเช่นนั้นเพียง ๕ ปีเท่านั้น (ค.ศ. ๑๙๙๕-๑๙๐๐) แต่ใน ค.ศ. ๑๙๐๐ ภายหลังจากพ้นโทษกักกันที่ไซบีเรียแล้ว ท่านก็หาทางออกจากรัสเซียไปยังสวิทเซอร์แลนด์และอังกฤษ ฝรั่งเศส ซึ่งสมัยนั้นรัฐบาลของพระเจ้าซาร์ไม่อาจขอให้ส่งตัวท่านกลับรัสเซียได้ ท่านจึงได้ร่วมกับ

สหายนาร์กซิสต์รัสเซียบางคนตั้งหนังสือพิมพ์ชื่อ “อิสกระ” (Iskra) แปลว่า “ประกายไฟ” ฉบับแรกออกที่นครมีนเช่น (บาวาเรีย) แล้วย้ายกองบรรณาธิการอยู่ที่เยนิวา ต่อมาย้ายไปอยู่ลอนดอนท่านจึงแสดงเปิดเผยว่า “เลนิน” มีตัวจริงคือ “อูเลียนอฟ” ซึ่งกรรมกรรัสเซียส่วนมากรู้จักว่า ท่านเป็นนักอภิวัฒน์มาร์กซิสต์เรื่องนาม ถ้าหากท่านจะขึ้นปีคบังตัวจริงของท่านไว้อีกต่อไป ก็จะทำให้กรรมกรและผู้รักชาติรัสเซียจงนสนเท่ห์ว่า เลนินเป็นใครมาจากไหน ทั้งนี้ ในรัสเซียสมัยนั้น มีหลายกลุ่มหลายพรรคมาร์กซิสต์ กรรมกรก็ต้องเลือกเอาบุคคลที่มีคุณสมบัติ และมีสิ่งที่ทุกคนนี้เรียกกันว่า “ภูมิหลัง” อันควรแก่การได้รับความนับถือและได้รับความไว้วางใจยิ่งกว่าบุคคลแห่งกลุ่มหรือแห่งพรรคมาร์กซิสต์อื่น

ใน ค.ศ. ๑๙๐๐ พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยแรงงานของรัสเซียได้มีการประชุมสมัชชาครั้งที่ ๑ แต่ “อูเลียนอฟ” มิได้เข้าร่วมประชุมด้วย เพราะกำลังถูกกักกันอยู่ที่ไซบีเรีย แต่ใน ค.ศ. ๑๙๐๓ พรรคฯ นั้นมีการประชุมครั้งที่ ๒ ที่กรุงลอนดอน “อูเลียนอฟ” ที่ใช้ชื่อว่า “เลนิน” เข้าร่วมประชุมด้วยอย่างเปิดเผย ปรากฏตัวให้ที่ประชุมเห็นว่า เป็นใครมาจากไหน สมัชชาครั้งที่ ๒ นั้นมี ๒๖ องค์การ ส่งผู้แทนคนหนึ่งบ้างสอง

คนบ้างเข้าร่วมประชุม รวมจำนวนผู้แทน ๔๓ คน ซึ่งบางคน มีสิทธิออกเสียงแทนผู้ไม่สามารถมาประชุมได้เพิ่มอีกหนึ่งเสียงที่ ตนแทน จึงรวมจำนวนเสียง ๕๑ เสียงสมัชชานี้มีความเห็น ขัดแย้งกันในหลายปัญหา บางเรื่องความเห็นของเลนินได้รับความ สนับสนุนจากผู้เข้าประชุมส่วนข้างมาก บางเรื่องพวกคัดค้านเลนินได้คะแนนเสียงส่วนข้างมาก แต่ในที่สุดมีการเลือกตั้ง องค์การกลางของพรรคฯ นั้น ผลปรากฏว่าผู้สนับสนุนเลนินได้ รับเลือกตั้งเป็นจำนวนส่วนข้างมากเรียกว่า “บอลเชวิค” (คำนี้ มาจากมูลศัพท์รัสเซีย Bolshinstvo ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ Majority แปลว่า “ฝ่ายข้างมาก”) ส่วนผู้คัดค้านเลนินได้รับ เลือกตั้งเป็นจำนวนส่วนข้างน้อยเรียกว่า “เมนเชวิค” (คำนี้ มาจากมูลศัพท์รัสเซีย Menshinstvo ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ Minority แปลว่า “ฝ่ายข้างน้อย”)

(น่าสังเกตว่า บอลเชวิคได้จัดขึ้นที่กรุงลอนดอนในรัช สมัยพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๗ ซึ่งเป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย)

ผมขอให้ท่านทั้งหลายที่ยังมีสามัญสำนึกสมบูรณ์อยู่ โปรด ใช้สามัญสำนึกอันเป็นตรรกวิทยาเบื้องต้นของมนุษยชาติพิจารณา ว่า ถ้าสมมุติมีบุคคลหนึ่งบำเพ็ญตนประดุจเป็น “มิ่ง” กลุ่ม

ตนเป็นเนืองนิตย์ แล้วเข้าร่วมสมัชชาอันอ้างว่าชื่อ “เลนิน” ซึ่ง
 องค์การหนึ่งส่งมาเป็นผู้แทน แม้ว่าผู้นั้นจะแสดงความคิดเห็น
 ใดๆในสมัชชาก็ตาม ท่านทั้งหลายจะนึกหรือว่า ผู้แทนอีก
 ๒๕ องค์การนั้น จะมงงายเพียงแต่ได้ฟังสุนทรกถาของเลนินก็
 พอแล้วที่จะลงมติตามพรรคคณะและแนวทางของเลนิน ขอให้
 ท่านทั้งหลายทราบว่า หลายองค์การกรรมกรนั้น ย่อมรับทราบ
 จากการที่หัวหน้าของหลายพรรคกรรมกรในยุโรปตะวันตกและ
 ในรัสเซียเอง ที่มีซากแห่งชนชั้นนายทุนน้อยและนายทุนชนิด
 ต่าง ๆ ซึ่งได้รับตำแหน่งหัวหน้าพรรคกรรมกรแล้ว ก็หักหลัง
 กรรมกรโดยวกกลับไปเดินตามแนวทางทุนนิยมอันเป็นซากแห่ง
 ชนชั้นเดิมของเขา อนึ่งการที่บอลเชวิค (เสียงข้างมาก) เห็น
 ค้ำยันกับเลนินนั้น มิใช่เพียงปัญหาเฉพาะหน้าในวิธีจัดตั้งพรรค
 และในวิธีต่อสู้เพื่อให้ชนชั้นกรรมกรได้อำนาจรัฐเท่านั้น หาก
 คำหนึ่งถึง “เผด็จการของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ” (บางคนเรียกว่า
 “เผด็จการของชนชั้นกรมาซีฟ”) ซึ่งเป็นแนวทางของมาร์กซ์
 ซึ่งเลนินสนับสนุน อันเป็นปัญหาที่ตัวแทนขององค์การกรรมกร
 และมาร์กซิสต์ต่าง ๆ จะต้องรู้ว่า บุคคลที่จะเป็นผู้นำในการใช้
 อำนาจเผด็จการแทนชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) นั้น มี
 คุณสมบัติหรือ “ภูมิหลัง” อย่างไร ที่ควรให้ความนับถือและ

ความไว้วางใจในการใช้อำนาจเผด็จการแทนชนชั้นนั้น ให้เป็นประโยชน์แก่มวลกรรมกร มวลชาวนา มวลชนที่พ้นจากเอกราชของนายทุนแล้วได้จริงหรือไม่ ท่านทั้งหลายย่อมเห็นว่า ฝ่ายเสียงข้างมาก (บอลเชวิค) ย่อมรู้ว่า เลนินคือใครมาจากไหน มีคุณสมบัติและ “ภูมิหลัง” ควรแก่การได้รับความนับถือและไว้วางใจ พวกเขาจึงยอมเห็นด้วยกับเลนินและยอมอยู่ภายใต้การนำของเลนิน

ฝ่ายบอลเชวิคไม่ผิดหวัง คือ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๑๒ ฝ่ายบอลเชวิคภายใต้การนำของเลนินได้กำจัดฝ่ายเมนเชวิคออกจากพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยแรงงานรัสเซียได้ แล้วใช้ชื่อว่า “พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยรัสเซีย” โดยเติมความไว้ในวงเล็บว่า “บอลเชวิค” และเรียกสั้น ๆ ว่า “พรรคบอลเชวิค” ต่อจากนั้นมาอีกเพียง ๕ ปีเท่านั้น คือใน ค.ศ. ๑๙๑๗ พรรคบอลเชวิค (ซึ่งเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นพรรคคอมมิวนิสต์ โดยใส่ในวงเล็บว่า “บอลเชวิค”) ก็สามารถนำกรรมกร ชาวนา ราษฎรรัสเซียทำการอภิวัฒน์ตุลาคมได้สำเร็จ

คุณสมบัติของเลนินซึ่งเป็นที่ประจักษ์นั้น เป็นคุณสมบัติที่ช่วยให้พรรคบอลเชวิคได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากกรรมกร ชาวนา ราษฎรรัสเซีย พรรคนั้นจึงสามารถทำการ

อภิวินัยตุลาคมได้สำเร็จภายในเวลา ๕ ปี ส่วนกลุ่มและพรรค
มาร์กซิสต์อื่น ๆ ในรัสเซียที่ตั้งขึ้นมาก่อนกว่า ๒๐ ปีนั้น ก็แสดง
ว่าความเก่าแก่ของตน ไม่ใช่ข้อพิสูจน์ว่าสามารถนำการอภิวินัย
ให้สำเร็จได้

ข. ใน ค.ศ. ๑๙๒๑ พรรคคอมมิวนิสต์ได้จัดตั้งขึ้นโดย
มีเงินตุ้มชูเป็นหัวหน้าคนแรกซึ่งนำความพ่ายแพ้ ต่อมาจึง
เปลี่ยนหัวหน้าเป็นนายหลี่สีซาน ซึ่งนำความล้มเหลวมาสู่พรรค
และราษฎรจีน แล้วจึงเปลี่ยนหัวหน้าเป็นนายหวังหมิงซึ่งก็นำ
ความพ่ายแพ้อีก ทำให้พรรคต้องเดินทางไกลจากฐานที่มั่นเดิม
ใน ค.ศ. ๑๙๓๕ ระหว่างที่พรรคเดินทางไกลทุกกันดารนั้น
พรรคจึงปลดนายหวังหมิงออกจากตำแหน่ง แล้วเลือกตั้ง “*เหมา
เจ๋อตง*” (ใช้นามจริงมาตั้งแต่ต้น) ให้เป็นหัวหน้าพรรคฯ เพราะ
สมาชิกพรรคฯ ส่วนมากนับถือความรู้ทางทฤษฎีและความซำ
นาญทางปฏิบัติของท่านที่แสดงให้เห็นประจักษ์แล้ว ต่อจากนั้น
มาอีก ๑๔ ปี คือใน ค.ศ. ๑๙๔๙ พรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้
การนำของเหมาเจ๋อตงสามารถนำกรรมกร ชาวนา ราษฎรจีน
ปลดแอกจากพวกปฏิกริยาก๊กมินตั๋งได้สำเร็จ

ท่านทั้งหลายที่อยู่ในยุโรปย่อมสังเกตได้ว่า หลายพรรค
คอมมิวนิสต์ในยุโรปที่ก่อตั้งขึ้นก่อน พรรคคอมมิวนิสต์จีนก็ตี

หรือตั้งภายหลังแต่ใช้เวลาเกินกว่า ๑๔ ปี ก็ยังไม่สามารถนำ
ราษฎรในประเทศนั้น ๆ ทำการปลดแอกได้สำเร็จ ฉะนั้นคุณ
สมบัติของเหมาเจ๋อตง ซึ่งเป็นที่นับถือและได้รับความไว้วางใจ
จากกรรมกร ชาวนา ราษฎรจีน จึงเป็นคุณูปการที่ทำให้พรรค
คอมมิวนิสต์จีนนำชัยชนะมาสู่ราษฎรจีน

ก. เมื่อก่อน ค. ศ. ๑๙๓๐ ในอินโดจีนฝรั่งเศส มีพรรค
คอมมิวนิสต์หลายพรรคซึ่งไม่สามารถนำราษฎรต่อสู้เอาชนะ
จักรวรรดินิยมฝรั่งเศสได้ ต่อมาใน ค. ศ. ๑๙๓๐ “เหวียน
ฮ้าย ก๊วก” สามารถสมานพรรคต่างๆ รวมกันจัดตั้งเป็น “พรรค
คอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีน” การที่พรรคต่างๆ ยอมรวมกันเข้า
เช่นนั้นก็เพราะนับถือ “เหวียน ฮ้าย ก๊วก” ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ดี
ในทฤษฎีมาร์กซ์ และมีความชำนาญในทางปฏิบัติทางอภิวัดณ์
ได้รับความนับถือจากองค์การคอมมิวนิสต์ “โคมินเทอรัน” สมัย
เลนินและสตาลิน

“เหวียน ฮ้าย ก๊วก” มีชื่อเดิมว่า “เหวียน เต็ด แทงห์”
(อังกฤษออกสำเนียงว่า “งูเยน ทัด ทั้น”) ต่อมาท่านเปลี่ยนชื่อ
ของท่านใหม่ว่า “เหวียน ฮ้าย ก๊วก” แปลว่า “เหวียนผู้รัก
ชาติ” เพราะนักอภิวัดณ์ต้องมี “ความรักชาติ” (มิใช่เริ่มจาก
การนับถือ “คติไม่มีชาติ” ท่านก็ใช้ชื่อใหม่ของท่านนั้นใน

การร่วมขบวนการกรรมกรระหว่างประเทศและในขบวนการอภี
 วัฒน์เพื่อเอกราชของชาติเวียดนาม ท่านไม่อาจเข้าไปเคลื่อนไหว
 ไหวเวียนนามได้ ท่านจึงต้องอาศัยอยู่ในต่างประเทศ เช่น เคย
 อยู่ในสยามและจีน ฯลฯ จักรวรรดินิยมฝรั่งเศสได้ติดตามที่จะ
 เอาตัวท่านไปลงโทษ ดังนั้นถ้าท่านอยู่ในประเทศที่รัฐบาลเป็น
 ปฏิกริยาท่านก็จำต้องใช้นามแฝงต่าง ๆ ต่อมาใน ค. ศ. ๑๙๓๐
 ภายหลังที่จัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนขึ้นที่ฮ่องกงแล้ว
 รัฐบาลอังกฤษที่ฮ่องกงได้จับตัว “เหวียน อ้าย ก๊วก” ส่งศาล
 พิจารณา ตามคำขอของรัฐบาลอินโดจีนฝรั่งเศสให้ส่งตัวกลับ
 อินโดจีนเพื่อลงโทษฐานกบฏ แต่ทนายความอังกฤษผู้รักความ
 เป็นธรรมคนหนึ่งได้ช่วยเหลือท่านให้หลบหนีได้แล้ว ท่านได้
 กลับไปอาศัยอยู่ในประเทศจีนสมัยก๊กมินตั๋งครอบครอง ต่อมา
 ใน ค. ศ. ๑๙๔๑ ท่านเคลื่อนไหวบริเวณชายแดนจีนกับอินโดจีน
 ซึ่งท่านเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “โฮ่ จี มินห์” (ต่างประเทศออกเสียง
 ว่า “โฮจิมินห์”) แปลว่า “โฮ่ (แซ่) อุดมการณ์แสงสว่าง” และ
 ได้จัดตั้งสันนิบาตเพื่อเอกราชเวียดนามเรียกโดยย่อว่า “เวียด
 มินห์”

ขบวนการเวียดมินห์ภายใต้การนำของ “โฮจิมินห์” ใช้เว
 ลาเพียง ๔ ปีเท่านั้นคือ ใน ค. ศ. ๑๙๔๕ ก็สามารถนำราษฎร

เวียดนามยึดกรุงฮานอยจากฝรั่งเศสและสถาปนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม

ใน ค. ศ. ๑๙๔๖ จักรวรรดินิยมฝรั่งเศสส่งกองทหารมายึดครองเวียดนามอีก ราษฎรเวียดนามจึงต่อสู้ และเพื่อที่ราษฎรเวียดนามร่วมมือกันอย่างกว้างขวาง โฮจิมินห์จึงได้นำการจัดตั้งสหพันธ์กว้างใหญ่ของราษฎรเวียดนามมีชื่อย่อว่า “เลี่ยนเวียด” แต่คนภายนอกเวียดนามยังคงหลงว่าเป็นขบวนการเวียดมินห์ อีกทั้งหลงว่าเวียดมินห์เป็นคอมมิวนิสต์ แต่ต่อมาใน ค. ศ. ๑๙๕๑ ขบวนการเวียดมินห์กับเลี่ยนเวียดจึงรวมกันเป็นแนวร่วมแห่งชาติอันเดียวกัน

ต่อมาใน ค. ศ. ๑๙๕๑ เวียดนามได้จัดตั้งพรรคมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ของเวียดนามโดยเฉพาะเรียกว่า “พรรคเลาดอง” แปลว่าพรรคแรงงาน โดยโฮจิมินห์เป็นประธาน อันเป็นพรรคซึ่งมีลักษณะและวิธีปฏิบัติเหมาะสมแก่การที่คนงานและราษฎรเวียดนามผู้รักชาติสามารถยอมรับเป็นองค์การนำ

โฮจิมินห์มีคติพจน์ว่า “*ไม่มีสิ่งใดประเสริฐกว่าเอกราชและเสรีภาพ*” อันเป็นคติพจน์ที่ราษฎรเวียดนามผู้รักชาติทุกคนสามารถรับได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาที่จะโต้เถียงกันถึงว่าอะไรเป็นหรือไม่เป็นสิ่งที่เรียกกันว่า “ลัทธิแท้”

ขบวนการเวียดมินห์และเลี่ยนเวียดภายใต้การนำของ พรรคแรงงานและโฮจิมินห์ได้ใช้เวลาต่อจาก ค. ศ. ๑๙๔๖ อีก ๘ ปี คือใน ค.ศ. ๑๙๕๔ ก็ได้ชัยชนะจักรวรรดินิยมฝรั่งเศสซึ่ง ต้องถอยออกจากเวียดนามเหนือ

ท่านทั้งหลายย่อมเห็นได้ว่า การที่ราษฎรเวียดนามนับถือ และไว้วางใจโฮจิมินห์นั้น เป็นคุณูปการสำคัญแก่การที่ขบวนการเวียดมินห์ เลี่ยนเวียด พรรคเลาตอง สามารถนำราษฎรเวียดนามได้ชัยชนะ

ภายหลังข้อตกลงเย็นีวฉบับ ค.ศ. ๑๙๕๔ ซึ่งเวียดนาม ได้มีระบบปกครองของตนนั้น ก็ได้มีพรรคคอมมิวนิสต์ของราษฎรเวียดนามได้ขึ้น พร้อมทั้งแนวร่วมปลดแอกเวียดนามใต้ องค์การทั้งสองนี้ก็มีหัวหน้าที่มีคุณสมบัติเป็นที่นับถือของกรรมกร ชาวนา ราษฎรเวียดนามใต้ ดังปรากฏในเอกสารของแนวร่วมฯ นั้นที่แจ้งให้ราษฎรรู้ว่า แนวร่วมนี้มีผู้ใดเป็นประธานและ กรรมกร ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจจากราษฎร จึงเป็นคุณูปการให้แนวร่วมได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากราษฎรให้นำราษฎรได้ชัยชนะ

ง. ก่อน ค.ศ. ๑๙๕๓ ประเทศคิวบามีพรรคคอมมิวนิสต์หลายพรรค แต่ไม่อาจนำราษฎรต่อสู้ให้ได้ชัยชนะ ต่อมา

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๕๓ คาสโตรมีอายุ ๒๖ ปี ได้รวมเพื่อนผู้รักชาติได้จำนวนหนึ่งจัดตั้งเป็นกลุ่มอภิวัดณ์ แล้วทำการโจมตีโรงทหารของรัฐบาลฝ่ายปฏิภิกิริยาที่เมืองซานติอาโก อันเป็นการเริ่มใช้กำลังต่อสู้ฝ่ายปฏิภิกิริยา แต่กลุ่มอภิวัดณ์ฝ่ายแพ้ คาสโตรกับพวกจึงถูกจับเข้าคุก แต่ชื่อเสียงของคาสโตรลือซาไปทั่วคิวบาว่า เป็นคนกล้าหาญสู้ฝ่ายปฏิภิกิริยา อันที่จริงเพื่อนนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยฮาวานารู้จักคาสโตรว่า เป็นผู้มีความรู้ดีทางนิติศาสตร์และลัทธิเศรษฐกิจการเมืองรวมทั้งลัทธิมาร์กซ์ - เลนิน อีกทั้งรู้ว่าผู้นี้เป็นคนพูดจริงทำจริงในการร่วมกับเพื่อนนักศึกษา และผู้รักชาติทำการต่อต้านความทารุณกดขี่ของฝ่ายปฏิภิกิริยา พรรคคอมมิวนิสต์ต่าง ๆ ของคิวบาก็ได้ประณามคาสโตรว่า เป็นสิ่งที่เรียกกันว่า “ลัทธิแก้” ในการที่คาสโตรนำการต่อสู้โดยวิธีรัฐประหารนั้น

ใน ค.ศ. ๑๙๕๕ คาสโตรได้รับนิรโทษกรรมแล้วเดินทางไปเม็กซิโก รวมผู้ลี้ภัยการเมืองในประเทศนั้นได้เพียง ๘๒ คนแล้ว คาสโตรก็ใช้นามจริงของตนซึ่งเป็นที่รู้จักนับถือของผู้รักชาติคิวบานั่น นำเพื่อนดังกล่าวยกพลขึ้นที่ชายทะเลคิวบา เพื่อนจำนวนมากถูกทหารรัฐบาลยิงตายและถูกจับเป็นเชลย คาสโตรกับเพื่อนที่รอดตายจำนวนน้อยได้พากัน ไปตั้งมั่นที่บริเวณภูเขา

“เซียร์รา เมสตรา” จัดตั้งเป็นขบวนการกบฏขึ้นชื่อ “ขบวนการ ๒๖ กรกฎาคม” อันเป็นชื่อวันที่คาสโตรโจมตีทหารรัฐบาลเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๓ กรรมกร ชาวไร่อ้อย ราษฎรที่ถูกขูดรีดซึ่งรู้จักชื่อเสียง “คาสโตร” และคุณสมบัติของผู้น้อยก่อนแล้วนั้น ได้สมัครเป็นพลทหารดำเนินการต่อสู้ฝ่ายปฏิกริยา เพราะนับถือชื่อเสียงเรื่องนามของคาสโตรและไว้วางใจ คาสโตรสามารถนำการต่อสู้ให้ชัยชนะได้ คาสโตรก็ได้้นำการต่อสู้ได้ชัยชนะจากน้อยไปสู่มาก และมีผู้เข้าร่วมมากขึ้นเป็นลำดับ และได้ใช้เวลาเพียง ๓ ปีนับตั้งแต่วันตั้งขบวนการนั้น คือ ใน ค.ศ. ๑๙๕๙ ขบวนการนั้นภายใต้การนำของคาสโตรก็ได้ชัยชนะต่อสู้ฝ่ายปฏิกริยาทั้ง ๆ ที่บนเกาะคิวบามีดินแดนส่วนหนึ่งซึ่งกองทหารอเมริกันยึดครอง และคิวบาก็อยู่ห่างฝั่ง ส.ร.อ. ประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตรเศษเท่านั้น คาสโตรก็ฉลาดใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสมแก่คิวบา ซึ่งจักรวรรดินิยมอเมริกันไม่อาจยกทัพมาแทรกแซงปัญหาภายในของคิวบาได้

ท่านทั้งหลายย่อมเห็นได้ว่า คุณสมบัติของคาสโตรที่กรรมกร ชาวไร่อ้อย ราษฎรให้ความนับถือและไว้วางใจนั้น เป็นคุณสมบัติการช่วยให้ขบวนการนั้นทำการต่อสู้ได้สำเร็จภายในเวลาเพียง ๓ ปีเท่านั้น

๕๕๘
 ทงนักแสดงให้เห็นชัดขึ้นอีกว่า การที่จะเอาพรรคนะของ
 นายทุนค้าของเก่าที่ถือคติว่ามีค่ามากกว่าของใหม่นั้น มาให้ไม่
 ได้แก่ความจริงที่ประจักษ์แห่งพรรคนำการอภิวัฒน์

จ. ถัดตามทฤษฎีของครุสชอฟ โดยไม่ต้องคำนึงถึง
 คุณบัติของผู้นำแห่งพรรคคอมมิวนิสต์แล้ว มวลกรรมกรของ
 ทุก ๆ ประเทศในโลกนี้ก็จจะรับนับถือว่า พรรคคอมมิวนิสต์เป็น
 พรรคนำของประเทศของตนไปนานแล้ว เพราะแต่ละประเทศ
 มีพรรคคอมมิวนิสต์อย่างน้อยหนึ่งพรรค และบางพรรคก็ตั้งมา
 นานแล้ว ประเทศส่วนมากในโลกนี้ก็คงจะต่อสู้ระบบทุน ภาย
 ใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งแต่ละประเทศ สำเร็จไป
 นานแล้ว

มวลกรรมกรหลายประเทศได้บทเรียนจากการที่ฝ่ายตนมิ
 ได้พิจารณานิสัยและคุณสมบัติของผู้นำพรรคให้ดี ในบทความ
 ของเลนินฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๘ ที่คัดค้านรีวิชันนิสม์นั้น เลนิน
 อ้างถึงลัทธิต "มิลเลอร์องดิสต์" ของนายมิลเลอร์องด์ ประวัติ
 มีว่า นายมิลเลอร์องด์มีกำเนิดเดิมอยู่ในชนชั้นนายทุนน้อย
 ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๘๕ เขาเป็นหัวหน้า "พรรคสังคมนิยมบัก
 ช้าย" (ซึ่งเท่ากับเป็นพรรคคอมมิวนิสต์สมัยที่สันนิบาตคอม
 มิวนิสต์ยุบเลิกใน ค.ศ. ๑๘๕๒ และระหว่างที่พรรคคอมมิวนิสต์

ฝรั่งเศสยังมีใ้ก่อตั้งขึ้นจนถึง ค.ศ. ๑๙๒๐ นั้น) เขาแสดงตนว่าเป็นชาวมาร์กซิสต์ แต่เมื่อเขาได้เป็นรัฐมนตรีแล้วก็ดำเนินวิธีการอย่างวิวิธชั้นนิสม์ยิ่ง ๆ ขึ้น เพื่อเข้าสู่แนวทางทุนนิยมตามธาตุแท้แห่งชนชั้นเดิมของเขา เลนินจึงกล่าวว่า “ชนชั้นผู้ไร้มบิตทั่วโลกจะไม่ลืมเป็นอันขาด” คำกล่าวของเลนินนั้นสมจริงคือต่อมา ใน ค.ศ. ๑๙๒๐ นายมิลเลอร์รอดก็ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีฝรั่งเศสโดยเสียงข้างมากในรัฐสภา เขาได้พยายามที่จะแก้รัฐธรรมนูญเพื่อให้ประธานาธิบดีมีอำนาจมากขึ้น และดำเนินแนวทางทุนนิยมยิ่งขึ้นอันเป็นการหักหลังฝ่ายซ้าย ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๒๘ พรรคฝ่ายซ้ายได้ผนึกเรียกว่า “*ผนิกกำลังฝ่ายซ้าย*” (Cartel Des Gauches) เปิดโปงถึงการที่นายมิลเลอร์รอดว่าในชั้นเดิมเคยแสดงตนว่าเป็นซ้ายตัวยง และชอบชูผ้าสีแดงเป็นสัญลักษณ์ลวงที่ประชุมกรรมกรหลายครั้ง แต่ครั้นแล้วกรันเป็นขวาจัดชนทุกที่ ดังนั้นเมื่อ “*ผนิกกำลังฝ่ายซ้าย*” ได้ชัยชนะในการเลือกตั้งใน ค.ศ. ๑๙๒๔ แล้ว จึงบีบบังคับให้นายมิลเลอร์รอดลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดีก่อนถึงวาระกรรมกรจีนก็มีบทเรียนเรื่องหลิวเซาฉีที่ได้อำนาจแล้วหันไปดำเนินแนวทางทุนนิยมตามธาตุแท้แห่งชนชั้นเดิมของเขา ส่วนกรรมกรอีกหลายประเทศก็มีบทเรียนเกี่ยวกับหัวหน้า

พรรคของเขา ฉะนั้น เขาจึงไม่ยอมง่าย ๆ ว่าผู้นำของพรรคจะเป็นใครก็ได้ คือเขาต้องพิจารณาว่า ผู้นำพรรคเป็นบุคคลที่ควรได้รับความนับถือและได้รับความไว้วางใจว่า จะนำพรรคไปถูกต้องตามแนวทางของชนชั้นกรรมากรได้จริงจังหรือไม่ ทั้งในระหว่างการต่อสู้และภายหลังต่อสู้ได้ชัยชนะแล้ว

๘. ฝ่ายครุสชอฟกับพวกที่คัดแปลงทฤษฎีเลนินเรื่องการนำของพรรคดังกล่าวในข้อ ๘ แล้วยังคัดแปลงทฤษฎีมาร์กซ์-เลนินอีกหลายประการตามแนวทางของ “วิวิธชนนิยมจากฝ่ายขวา” โดยเฉพาะวิธีการต่อสู้กับระบบทุนนิยมนั้น ใน ค.ศ. ๑๙๕๙ ภายหลังที่ครุสชอฟกลับจากการเยือน ส.ร.อ. ซึ่งนิยมชมชื่นระบบทุนนิยมอเมริกันแล้ว ครุสชอฟก็ได้ไปกรุงปักกิ่งเพื่อร่วมฉลองงานวันชาติจีน ในทันใดที่ถึงกรุงปักกิ่ง ครุสชอฟแสดงสุนทรพจน์เป็นใจความว่า “ภัยอันตรายจะเกิดขึ้นถ้าใช้กำลังอาวุธต่อสู้ระบบทุนนิยมที่มั่นคง” และครุสชอฟพยายามจูงใจให้จีนใช้วิธีสันติในการแก้ปัญหาได้วันที่มีกองทัพอเมริกันคุมครองอยู่ เมื่อเห็นว่าจีนยังยึดมั่นในอุดมคติเดิมของตน ครุสชอฟซึ่งนอกจากถอนความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากจีนแล้ว ยังเรียกให้จีนชำระค่าอาวุธยุทธภัณฑ์ที่จีนได้จาก โซเวียตในการ

สงครามเกาหลี โดยไม่คำนึงว่าจีนเสียสละทหารทำการรบในเกาหลีก็เพื่อช่วยเกาหลีเหนือที่เป็นประเทศในค่ายสังคมนิยมด้วยกัน ยิ่งกว่านั้น ครุสชอฟกับพวกคอมมิวนิสต์โซเวียตยังได้ส่งอาวุธให้อินเดียในการรบที่ชายแดนระหว่างอินเดียกับจีน และครุสชอฟกับพวกคกคามชายแดนระหว่างจีนกับโซเวียต อิกยุงให้ชนชาติส่วนน้อยของจีนที่ติดต่อกับเขตแดนโซเวียตทำการต่อสู้จีนเพื่อแยกไปผนวกรวมกับสหภาพโซเวียต ฝ่ายจีนจึงเปิดโปงว่าการกระทำของฝ่ายโซเวียตเป็นไปอย่างที่จีนเรียกว่า “ซาร์ใหม่” (New Tsar) ซึ่งเป็นการแผ่จักรวรรดิ (เอมไพร์) สมัยใหม่โดยโซเวียตซึ่งเป็นประเทศสังคมนิยม จีนจึงเรียกรูปการณ์นี้ว่า “เซอฮุย ตักวะ จู” วิทยุปักกิ่งภาคภาษาอังกฤษเรียกว่า “โซเชี่ยล อิมพีเรียลิสม์” (Social Imperialism) ภาคภาษาไทยแปลว่า “สังคมนิยมจักรวรรดินิยม” ตามที่เคยแปล “ตักวะจู” ว่า “จักรพรรดินิยม”

ตามหลักไวยากรณ์จีนและอังกฤษนั้น คำวิเศษณ์อยู่หน้าคำนาม แต่หลักไวยากรณ์ทั่วไปของไทยนั้น คำวิเศษณ์อยู่หลังคำนาม เช่น “เมืองใหญ่” “เมืองเล็ก” ไม่ใช่ “ใหญ่เมือง” “เล็กเมือง” ยกเว้นบางศัพท์ที่ประกอบขึ้นจากมูลศัพท์บาลีสันสกฤตจึงเอาคำวิเศษณ์เป็นอุปสรรคหน้าคำนาม เช่น “มหานคร”

แปลว่า “เมืองใหญ่” จะนั้นผมขอเสนอแปลคำว่า “โซเชี่ยล อิมพีเรียลลิสม์” หรือ “เซ่อหุย ตักวะ จู๋” เป็นคำไทยว่า “จักรวรรดินิยมสังคม”

๑๐. ในงานชุมนุมนักเรียนไทยในฝรั่งเศสที่เมืองตูร์ส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น ท่านประธานและสารานุกรมเคยถามผมถึงเรื่อง “โซเชี่ยล อิมพีเรียลลิสม์” ซึ่งบางคนแปลว่า “สังคมจักรพรรดินิยม” (บัดนี้ผมเสนอให้แปลว่า “จักรวรรดินิยมสังคม”) นั้น ผมได้ชี้แจงโดยสังเขปพอสมควรแก่เวลาเพราะมีหลายปัญหาที่ต้องตอบ ดังนั้นผมจึงขอชี้แจงเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ฝ่ายจีนภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตงมิได้ใช้คำว่า “เซ่อหุย ตักวะ จู๋” ซึ่งถ่ายทอดมาจากคำอังกฤษ “โซเชี่ยล อิมพีเรียลลิสม์” นั้นโดยพลการ หากใช้คำนี้จากมูลฐานที่เลนินเคยกล่าวไว้ในเรื่อง “อิมพีเรียลลิสม์” หรือ “จักรวรรดินิยม” คือ เลนินได้กล่าวถึงลัทธิคอมมิวนิสต์ ชนิดหนึ่ง เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “Social Chauvinism” (โซเชี่ยล เซาวินิสม์ หรือ โซเชี่ยล โซวินิสม์) ซึ่งแปลเป็นไทยได้ว่า “เชื้อชาตินิยมสังคม” คือ ลัทธิของบุคคลซึ่งธาตุแท้คลั่งเชื้อชาติ แต่แสดงตนว่าเป็นนักสังคมนิยมหรือแสดงตนว่าเป็นมาร์กซิสต์ เหมาเจ๋อตงได้คัดค้าน

พรรคชนกคลัง^๕เชื้อชาติมาตลอด ท่านทั้งหลายที่ศึกษาบทความต่าง ๆ ของเหมาเจ๋อตงจะทราบได้ว่า ท่านผู้นี้ต่อต้านพรรคชนกคลังของจีนเก่าซึ่งท่านเรียกเป็นภาษาจีนว่า “ลัทธิห้าหน้” ในฉบับภาษาอังกฤษแปลว่า “Greater Hanism” หมายความว่าสมัชชาจีนภายใต้จักรพรรดิจีนและต่อมาภายใต้ก๊กมินตั๋งนั้น คนจีนได้รับการอบรมให้ถือว่าคนเชื้อชาติ “ห้าหน้” คือชนชาติส่วนมากของประเทศจีนนั้นยิ่งใหญ่เหนือชนชาติส่วนน้อยอื่น ๆ ของจีน และยิ่งใหญ่มากกว่าชาติใดๆ แต่ชนกคลังเชื้อชาตินี้ยังฝังอยู่ ไม่หมดไปที่เดียว เหมาเจ๋อตงจึงพยายามชักชวนชาวจีนและคอมมิวนิสต์จีนอยู่เสมอๆ ให้ขจัดชาตินี้ให้หมดไป เพราะขัดขวางแก่ลัทธิระหว่างชาติ (อินเทอร์เนชันนลลิสม์) ที่บริสุทธิ์ได้ ชนกคลังนั้นสามารถกลายเป็น “จักรวรรดินิยมสังคมนิยม” หรือกลายเป็น “อาณานิคมชนิดใหม่” (New Colony) ของจักรวรรดินิยมสังคมนิยมใดๆซึ่งจีนมิได้มีความประสงค์เช่นนั้น ซึ่งต่างกับครุสชอฟกับพวกแห่งพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตและพรรคคอมมิวนิสต์อื่น ที่ยอมทำตามโซเวียตประจักษ์เป็นอาณานิคมของโซเวียต

๑๑. วิธีการของครุสชอฟกับพวกแห่งพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตที่ดัดแปลง ทฤษฎีมาร์กซ์-เลนิน หลายประการตั้งกล่าวและถึงพรรคชนกคลังและการปฏิบัติเป็นทฤษฎีชิ้นใหม่ นั้น จีนเรียกว่า

“เขียนท้ายชีวเจิ้ง จู้อี้” วิทยุจีนภาคภาษาอังกฤษเรียกว่า “โมเตอร์น รีวิชันนิสม์” วิทยุจีนภาคภาษาไทยแปลว่า “ลัทธิแก้ไขสมัยใหม่”

พรรคคอมมิวนิสต์จีนใช้คำนี้^๕ ประณามพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตที่มีลักษณะนั้น และประณามพรรคคอมมิวนิสต์อื่นๆ ที่ดำเนินตามแนวทางโซเวียต เพราะพรรคคอมมิวนิสต์ชนิดนี้สละความเป็นเอกราชของชาติตน โดยยอมอยู่ภายใต้ “จักรวรรดินิยมสังคมนิยม” ของโซเวียต ซึ่งเท่ากับพรรคชนิดนั้นเอาชาติเป็นอาณานิคมชนิดใหม่ (New Colony) ของโซเวียตตั้งกล่าวแล้ว พรรคคอมมิวนิสต์จีนมิได้โจมตีพรรคสังคมนิยมประเทศอื่นที่ไม่ใช่เป็นพรรคคอมมิวนิสต์ เพราะพรรคสังคมนิยมอื่นๆ มีเสรีภาพที่จะนับถือพรรคของเมือต่างๆ เท่าที่เห็นว่าเหมาะสมแก่สภาพ ท้องที่ กาละ โดยไม่อยู่ในเครือของพรรคมาร์กซ์-เลนิน

พรรคคอมมิวนิสต์จีนมิได้โจมตีหรือประณามพรรคต่างๆ ที่ไม่ใช่พรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นแนวร่วมของพรรคคอมมิวนิสต์จีน เพราะเป็นที่รู้จักอยู่แล้วว่าพรรคต่างๆ ในแนวร่วมนั้นก็มีระดับพรรคทางสังคมที่ต่ำกว่าพรรคคอมมิวนิสต์จีนอยู่แล้ว พรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงใช้วิธียกระดับพรรคของพรรคอื่น ๆ

เท่าที่จะทำได้ เพื่อรักษามิตรภาพแห่งแนวร่วมไว้ พรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงสามารถทำแนวร่วมกับพรรคและกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

ส่วนภายในพรรคคอมมิวนิสต์จีนเองนั้น พรรค ๆ ได้กวัดขັນสมาชิก เพราะสมาชิกต้องปฏิบัติตนเคร่งครัดต่อวินัย และต้องประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่พรรคอื่นและแก่มวลกรรมกรมวลชาวนาและมวลราษฎรจีน ถ้าสมาชิกคนใดมีทรศนะผิดปฏิบัติผิด ก็มีหน้าที่ต้องวิจารณ์หรือถูกราษฎรเสนอให้วิพากษ์วิจารณ์ สมาชิกผู้ใดต่อต้านไม่ยอมแก้ไขความผิดพลาด ก็อาจต้องถูกลงโทษตามข้อบังคับ ถ้าผิดรุนแรงก็ถูกไล่ออกจากพรรค พรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงมีสมาชิกส่วนมากที่มีคุณสมบัติเป็นต้นฉบับถือและเชื่อถือของกรรมกร ชาวนา และมวลชน

๑๒. ท่านที่ติดตามการเคลื่อนไหวแห่งความแตกร้าวระหว่างพรรคคอม ๆ โซเวียตกับพรรคคอม ๆ ฝรั่งเศสในระยะเวลานี้ ก็น่าสังเกตได้ว่า พรรคคอม ๆ ฝรั่งเศสได้แสดงท่าทีเป็นอิสระแก่ตนเอง โดยพยายามปลีกตนออกจากวงโคจรของพรรคโซเวียต เพื่อที่จะดำเนินวิธีการเข้าสู่สังคมนิยมตามความเหมาะสมแก่สภาพสังคมของฝรั่งเศส และได้ตระ

เตรียมจิตใจของสมาชิกหลายแสนคนแห่งพรรคนั้น ให้แก้ไข
ข้อบังคับเดิมของพรรค โดยมีข้อบังคับใหม่ที่ตัดทฤษฎี “*เผด็จ
การของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ*” (ซึ่งบางคนแปลว่า “*เผด็จการของ
ชนชั้นกรรมมาชีพ*” ที่จะมีการชุมนุมสมัชชาครั้งที่ ๒๒ ของพรรค
คอมฯ ฝรั่งเศส ระหว่าง ๔-๘ ก.พ. ๒๕๑๗)

ประมาณ ๑ เดือนก่อนประชุมสมัชชาก็ได้มีกรณีแตกร้าวกับ
พรรคฯ โซเวียตอย่างเปิดเผย เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ของยุโรป
ตะวันตกหลายสถานี รวมทั้งของฝรั่งเศส ได้กระจายฟิล์มภาพ
ยนต์ซึ่งมีผู้ลอบถ่ายความเคลื่อนไหวแห่งสถานกักกัน ซึ่งโซเวียต
จับนักวิทยาศาสตร์และนักการเมืองที่ขัดแย้งกับระบบโซเวียต มา
ขังอย่างทรมาน องค์การนำแห่งพรรคคอมฯ ฝรั่งเศสเชื่อว่า
ฟิล์มนี้ถ่ายสภาพจริงแห่งวิธีการกักกันและวิธีการทรมาน องค์
การนั้นจึงออกแถลงการณ์คัดค้านวิธีของโซเวียต ฝ่ายหนังสือ
พิมพ์ปราบฟ้าของโซเวียตไม่ยอมพูดว่า วิธีการโซเวียตนั้นมีจริง
หรือไม่มี แต่โจมตีองค์การนำแห่งพรรคคอมฯ ฝรั่งเศสว่าเป็น
“*รีวิชันนิสต์*” (Revisionist)

ต่อมาประมาณ ๑ สัปดาห์ก่อนวันเปิดประชุมสมัชชาครั้งที่
๒๒ เลขาธิการพรรคคอมฯ ฝรั่งเศส ได้พูดทางสถานีโทรทัศน์
ฝรั่งเศสเป็นการเกริ่นไว้ล่วงหน้าเป็นใจความว่า คำว่า “*เผด็จ*

การ" นั้น ทำให้มวลกรรมกรและมวลชนฝรั่งเศสเห็นว่าเป็นเรื่อง
 อำนาจเด็ดขาดอย่าง ฮิตเลอร์ มุสโสลินี ฟรอนโก (อดีตผู้เผด็จการ
 สเปน) ซาลาซาร์ (อดีตผู้เผด็จการโปรตุเกส) และว่าเผด็จการ
 ของชนชั้นผู้ไร่สมบัตินั้นมาร์กซ์กล่าวไว้เมื่อ ๑๐๐ ปีเศษ นั้นไม่
 เหมาะสมแก่สภาพปัจจุบันของฝรั่งเศส ต่อมาองค์การนำของ
 พรรคคอม.ฯ ฝรั่งเศสได้เสนอข้อบังคับใหม่ต่อที่ประชุมสมัชชา
 ซึ่งมีผู้แทนองค์การกรรมกรต่างๆ เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนผู้
 แทน ๑,๐๐๐ คนเศษ ข้อบังคับใหม่นั้นตัดเรื่องเผด็จการของ
 ชนชั้นผู้ไร่สมบัตินอกไป และได้เพิ่มความว่า พรรคนั้นใช้วิธี
 ประชาธิปไตยเพื่อได้อำนาจรัฐ และดำเนินสังคมนิยมตามวิธีของ
 ฝรั่งเศส (Socialisme a La Francaise) ซึ่งแสดงถึงการเป็น
 คอมมิวนิสต์เอกเทศ สมัชชาลงมติ เป็นเอกฉันท์ตามที่องค์การ
 นำเสนอ

ระหว่างนี้กำลังมีการวิพากษ์วิจารณ์จากหลายพรรคใน
 ขบวนการคอม.ฯ ระหว่างประเทศ ซึ่งมีบางพรรคเห็นด้วยกับ
 วิธีการของพรรคคอม.ฯ ฝรั่งเศส แต่บางพรรคที่ยังคงอยู่ในวง
 โศจรของพรรคโซเวียตได้ประณามพรรคคอม.ฯ ฝรั่งเศสอย่าง
 พรรคโซเวียตประณาม ชาวต่อมาว่ามีว่า พรรคคอม.ฯ ฝรั่งเศสจะ
 ไม่ส่งเลขาธิการพรรคฯ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไปในงานชุมนุม

ที่สมัชชาพรรคโซเวียต ที่จะมีขึ้นระหว่าง ๒๔ กุมภาพันธ์ ถึง ๔ มีนาคม ปีนี้ จะเน้นควรสังเกตต่อไปว่า เหตุการณ์ดังกล่าว แล้วจะกระทบถึงขบวนการคอม ๆ ระหว่างประเทศอย่างไรบ้าง

๑๓. แม้คำว่า “แก” ในภาษาไทยจะมีความหมายดั่งที่ผม ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒ แต่ผมเชื่อเจตนาบริสุทธิ์ของผู้แปลภาษาไทยแห่งวิทยุปักกิ่งว่าใช้คำว่า “ลัทธิแก” เพื่อแปลคำว่า “ชีวเชิงจู๋” หรือคำอังกฤษ “รีวิชันนิสม์” โดยผู้แปลไม่ ประสงค์ให้มีผู้นำคำว่า “ลัทธิแก” ไปบิดเบือนประณาม ผู้รัก ความเป็นธรรมในประเทศไทย

ส่วนรูปธรรมปรากฏตามที่คุณพรรณนามาในจดหมายว่า ในประเทศไทยมีผู้ใช้คำว่า “ลัทธิแกไทย” ประณามคนไทยผู้รัก ความเป็นธรรมนั้น ผมขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาเอกสารที่แพร่ หลายในประเทศภายหลัง ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ก็ จะทราบ ความเป็นมาของเรื่องนี้ว่า ขณะแรก ปรากฏว่าสมาชิกบางคน ของพรรคหนึ่งในประเทศไทย ได้มีความเห็นแตกแยกกับสมาชิก ของอีกส่วนหนึ่งของพรรคนั้น ต่างฝ่ายต่างโจมตีกัน คือฝ่าย หนึ่งหาว่าอีกฝ่ายหนึ่งเป็น “ลัทธิแกไทย” และเป็น “หลิวเข้าฉี ไทย” อีกฝ่ายหนึ่งโจมตีที่กล่าวหาหน้าหน้าว่าเป็น “ลัทธิคอมมิวนิสต์” การ

ขัดแย้งกันภายใน พรรคนั้นเป็นเรื่องธรรมดาของทุก ๆ พรรค แต่ทว่าบางคนในฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนั้นได้ขยายวงประณามผู้รักความเป็นธรรมที่ไม่ใช่สมาชิกแห่งพรรคของตน แต่มีความเห็นไม่ตรงกับตนว่าเป็น “ลัทธิแก่ไทย” และต่อมาก็ขยายกว้างว่า “กลุ่มลัทธิแก่ไทย” ซึ่งเป็นการเหวี่ยงแหคลุมผู้ก้าวหน้าและผู้รักความเป็นธรรมที่ไม่เกี่ยวกับสมาชิกของพรรคนั้น อันเป็นวิธีการที่พรรคมาร์กซ์-เลนินแท้จริง รวมทั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตงไม่เคยทำเช่นนั้น

ผมขอให้ข้อสังเกตว่า

ก. คนไทยแห่งพรรคมาร์กซ์-เลนินอย่างแท้จริง ย่อมมีความรักชาติไทยและรักภาษาไทยของชาติ ซึ่งบรรพบุรุษได้พัฒนามาเป็นระยะเวลาช้านาน จนทำให้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีงามภาษาหนึ่งของโลก และย่อมเข้าใจดีว่าภาษามิใช่เป็นของชนชั้นใดโดยเฉพาะ หากภาษาเป็นของทุกชนชั้นในสังคมที่ใช้เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังที่ผมได้อ้างคำวินิจฉัยของสตาลินไว้ในข้อ ๕ (ค) แล้ว และคนไทยแห่งพรรคมาร์กซ์-เลนินแท้จริงนั้น ย่อมรู้สึกได้ว่า ในระยะหลังนี้มีบุคคลซึ่งสมมติตนว่าเป็นปัญญาชนของกรรมกร ได้แปลความหมายของคำไทยให้วิบัติ (corruption) ไปจากความหมายที่บรรพบุรุษได้ให้ไว้

ฉะนั้นคนไทยแห่งพรรคมาร์กซ์-เลนินแท้จริงนั้นไม่ทำให้ความหมายของคำไทยต้องวิบัติ และไม่บิดเบือนความหมายแท้จริงของคำว่า “รีวิชันนิสต์” หรือ “ชีวเจ็ง จู๋” ให้มีความหมายเป็นคำผรุสวาทที่ใช้ประณามผู้รักความเป็นธรรมที่มีได้เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกแห่งพรรคนั้น

ข. พรรคคอมมิวนิสต์จีนเรียกคนจีนที่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกของพรรคนั้นที่มีลักษณะเป็น “รีวิชันนิสต์” ว่า “ชีวเจ็ง จู๋ เจ้อ” เป็นภาษาไทยว่า “นักลัทธิแก้

ส่วนคนไทยผู้ใดที่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกของพรรคมาร์กซ์-เลนิน จะเข้าลักษณะเป็นบุคคลที่เรียกว่า “นักลัทธิแก้ไทย” หรือไม่นั้น ก็ต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไปคือ

ประการที่ ๑ จะต้องพิจารณาว่า บุคคลนั้น ๆ มีกำเนิดเดิมในชนชั้นนายทุนน้อย นายทุนกลาง นายทุนใหญ่ แต่ไม่วิจารณ์ตนเองเป็นประจำให้ประจักษ์ว่า ชำระซากชนชั้นเดิมของตนให้หมดไป ทำนองเดียวกับอดีตคอมมิวนิสต์จีน ที่การอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรมของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงาน) จีนได้ปลดหรือไล่ออกจากพรรค ผู้ที่ติดตามข่าวการเคลื่อนไหวแห่งการอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรมฯ จีนนั้น ย่อมทราบถึงชื่อของอดีตคอมมิวนิสต์จีนที่เคยมีอิทธิพลในทาง

พรรคระคนคติและปรัชญาในประเทศจีนและในบางประเทศ อาทิ หลี่ชาน หลิวเซาฉี เป็งเซิง ฯลฯ

ซากแห่งชนชั้นนายทุนชนิดต่าง ๆ แสดงออกทางนิสัย ความเห็นแก่ตัวเป็นพื้นฐาน ซึ่งนำไปสู่การทะนงตนว่าวิเศษกว่าผู้อื่น การผูกขาดทฤษฎีและการอภิวัฒน์ไว้เป็นของตนเอง นายทุนผูกขาดการค้า การเอาความดีที่ผู้อื่นทำไว้ว่าเป็นของตน ทำนองนายทุนที่เอาทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นของตน การซุบซิบสร้างเรื่องใส่ร้ายทำนองที่นายทุนที่ชอบซุบซิบใส่ร้ายผู้อื่น โดยไม่เป็นธรรม ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ประการที่ ๒ จะต้องพิจารณาว่า บุคคลที่มีลักษณะ ประการที่ ๑ นั้น ยังคงมีพรรคระคนตามพรรคระคนและปรัชญา อุดมคติคอมมิวนิสต์จีน ที่การอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรมของจีน ได้วินิจฉัยแล้วว่า เป็นแนวทางทุนนิยมและเป็นวิธีสังคมนิยม ชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว

ถ้าคนไทยผู้ใดที่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกแห่งพรรคคอมมิวนิสต์ - เล닌มีลักษณะดังกล่าวข้างบนนั้น ผู้นั้นก็เข้าลักษณะเป็นสิ่งที่เรียกว่า “นักลัทธิแกไทย” และเป็น “หลิวเซาฉีไทย” หรือเป็น “หลี่ชานไทย” ถ้าผู้ใดไม่มีลักษณะเช่นนั้นก็ไม่ใช่ “นักลัทธิแกไทย” ไม่ใช่ “หลี่ชานไทย”

ค. การที่มีผู้ใช้คำประณามว่า “กลุ่มลัทธิแก๊ไทย” นั้น เป็นการประณามวิธี “เหวี่ยงแห” คลุมฝ่ายก้าวหน้าและผู้รักความเป็นธรรมที่มีความเห็นไม่ตรงกับผู้ประณาม วิธีเหวี่ยงแห เช่นนั้นขัดกับทฤษฎีและวิธีการซึ่งเหมาะเจาะตงสอนคอมมิวนิสต์จีนไว้ว่า แนวร่วมอันกว้างใหญ่กับชนชั้นอภิวุฒันฝ่ายต่างๆ นั้น เป็นสาตราวุธอันสำคัญอย่างหนึ่งของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ที่ใช้ต่อสู้ได้ชนะข้าศึก ท่านจึงสอนสานุศิษย์ของท่านไว้ว่า “ต้องกำหนดตัวศัตรูให้น้อย หาเพื่อนให้ได้มาก” แต่การที่คนบางกลุ่มใช้วิธีประณามฝ่ายก้าวหน้าอย่างเหวี่ยงแหนั้น เป็นการ “หาศัตรูให้ได้มาก และกำหนดตัวเพื่อนให้น้อย” คือเอาบุคคลเพียงไม่กี่คนที่มืทฤษฎีตรงกับกลุ่มของตนเท่านั้นเป็นเพื่อน โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ก้าวหน้าและผู้รักความเป็นธรรมนั้นมีระดับจิตสำนึกต่างๆ และมีพื้นความเข้าใจในวิทยาศาสตร์สังคม ในระดับต่างๆ กัน และโดยถือว่า ความเข้าใจของกลุ่มตนในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติถูกต้องกว่าคนอื่น ๆ และการละเลยวิพากษ์วิจารณ์ตนเองนั้นผิดจากคำสอนของเหมาะเจาะตงที่ปรากฏในคติพจน์หน้าต้น ๆ ว่าสาตราวุธสำคัญประการแรกของพรรคคอมมิวนิสต์จีนคือ “พรรคที่มีวินัย ที่ถือทฤษฎีมาร์กซ์-เลนิน เป็นสาตราวุธ และที่ใช้วิจารณ์ตนเองและสัมพันธ์กับมวลชน”

๑๔. ท่านทั้งหลายย่อมทราบว่ ระหว่างนี้มีวารสารหลายฉบับในยุโรป ตะวันตก ได้ลงพิมพ์ความเคลื่อนไหวขององค์การสืบราชการลับของอเมริกัน “ซี. ไอ. เอ.” และองค์การสืบราชการลับโซเวียต “เค. จี. บี.” ตลอดจนทั้งรายชื่อหัวหน้าขององค์การทั้งสองนั้นในหลายประเทศ และเปิดโปงการุแทรกซึมขององค์การทั้งสองในหน่วยงานในพรรคการเมือง ในองค์การนิสิตนักศึกษา ฯลฯ ของหลายประเทศในยุโรปตะวันตก เพื่อบั่นทอนพลังของฝ่ายก้าวหน้าในประเทศนั้นด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งวิธีอันธพาล กลั่นแกล้งการเผยแพร่บทความของฝ่ายก้าวหน้าอื่น ๆ และวิธีประทุษร้าย

ส่วนในสยามนั้น ท่านทั้งหลายและคนไทยจำนวนมากย่อมทราบว่า องค์การลับต่างๆ ประเทศทั้งสองดังกล่าวมาแล้วนั้น ได้แทรกซึมองค์การต่างๆ ของไทย จึงขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาให้ถ่องแท้ว่า ผู้ทำการบั่นทอนพลังของฝ่ายก้าวหน้า นั้นจะเป็นบุคคลจำพวกใดดังต่อไปนี้หรือไม่ คือ

ก. อาจเป็นสายลับที่ทำการให้องค์การต่างชาติและองค์การปฏิกริยาที่แฝงอยู่ในสื่อมวลชนหรือ “ก้าวหน้า” ชนิดต่างๆ รวมทั้งประดับกายด้วยสีแดงเพื่อลวงให้คนเข้าใจผิดว่า เป็นการกระทำของคอมมิวนิสต์

ข. ไม่ใช่สายลับแห่งองค์การต่างดาวและพวกปฏิภิกิริยา
แต่ทว่าทำการไปตามลำพังโดยกลุ่มหรือพรรคที่ผู้หนึ่งสังกัด มิได้
มีส่วนรู้เห็นด้วย

โอกาส^๕ขอแสดงความนับถ้อย^๕มา^๕ยัง^๕คุณ^๕และ^๕เพื่อน^๕
ทั้งหลาย

ปรีดี พนมยงค์

ภาคผนวกบทความเรื่องความเป็นมาของ ลัทธิตี “รีวิชันนิสม์”

ภายหลังจดหมายลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ตอบคำถามนายพีรพันธุ์ พาลุสุข อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ประสานงานกลุ่มไทยในยุโรปแล้ว ได้มีสถานการณ์เกิดขึ้นใหม่เกี่ยวกับการขัดแย้งทางทรรศนะแห่งลัทธิมาร์กซ์-เลนิน ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตกับบางพรรคคอมมิวนิสต์ที่เคยอยู่ในวงโคจรของพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต

๑. พรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตได้มีการชุมนุมสมัชชาใหญ่ครั้งที่ ๒๕ ที่กรุงมอสโกระหว่างวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙)

หลายพรรคคอมมิวนิสต์กับหลายพรรคแห่งลัทธิมาร์กซ์-เลนิน ได้รับเชิญให้ไปในการชุมนุมนี้ เท่าที่เคยปฏิบัติกันมานั้น พรรคที่ได้รับเชิญก็ส่งเลขาธิการพรรคซึ่งมีฐานะเป็นหัวหน้าพรรคให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน แต่พรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศส

ได้แต่งตั้งให้นาย “พลิชอนนิเออร์” ที่เป็นเพียงสมาชิกคนหนึ่ง
แห่งสำนักการเมือง (โปลิตบูโร) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน

๒. ในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ “เผด็จการของชนชั้นผู้
ไร้สมบัติ” (Dictatorship of the Proletariat ซึ่งบางคนแปลว่า
“เผด็จการของชนชั้นกรรมาชีพ”) นั้น เลขาธิการพรรคฯ โซ
เวียตแถลงว่า พรรคฯ ของตนไม่อาจประนีประนอมในหลักการนี้ได้

ฝ่ายคณะผู้แทนพรรคฯ ฝรั่งเศสยืนยันมติของพรรคตนที่
ตกลงในการประชุมสมัชชาพรรคฯ ฝรั่งเศสครั้งที่ ๒๔ ว่าการที่
พรรคของตนให้ตัดเรื่อง “เผด็จการของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ”
ออกจากข้อบังคับนั้นเป็นการถูกต้องเหมาะสมแก่สภาพของฝรั่งเศส
และยืนยันว่าลัทธิมาร์กซ์-เลนินนั้นเป็นประชาธิปไตยตั้งแต่ต้น
จนถึงที่สุด

๓. คณะผู้แทนพรรคฯ ฝรั่งเศสได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ
อีกอย่างหนึ่งว่า พรรคคอมมิวนิสต์ทั้งหลายไม่ต้องถือมาตรฐาน
เดียวกันในการเข้าสู่ระบบสังคมนิยม หากต้องเป็นไปตามความ
เหมาะสมแก่สภาพของแต่ละประเทศ

พรรคนะของพรรคคอมฯ ฝรั่งเศสเช่นนี้ตรงกับพรรคนะ

ของพรรคคอมมิวนิสต์ ๖ รุมาเนีย, อิตาลี, และหลายพรรคคอมมิวนิสต์

๔. ฝ่ายพรรคคอมมิวนิสต์สเปนซึ่งนอกจากไม่ส่งคณะผู้แทนไปร่วมชุมนุมที่มอสโคว์แล้ว เลขานุการพรรค ๖ ก็ยังให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ฝ่ายก้าวหน้าในอิตาลี สนับสนุนการยกเลิก “เผด็จการของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ” และการสถาปนาระบบสังคมนิยมตามความเหมาะสมแก่สภาพของแต่ละประเทศ อ้างว่าไม่อาจถือตามมาตรฐานโซเวียต เพราะระบบสังคมนิยมในสหภาพโซเวียตมีลักษณะเป็น “สังคมนิยมคล้ายศักดินา” (Socialisme Quasi-Feudal) ซึ่งมีร่องรอยของระบบศักดินาทกค้างอยู่

ซานกรุงปารีส, วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

ปรีดี พนมยงค์